

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE privind Codul aerian

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CODUL AERIAN

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

SECȚIUNEA 1

Domeniul de aplicare

Art. 1. - Prevederile prezentului cod aerian se aplică activităților aeronautice civile și militare, precum și persoanelor fizice, juridice sau entităților fără personalitate juridică care desfășoară în spațiul aerian național și pe teritoriul României, activități aeronautice sau alte activități care, prin, natura lor, pot pune în pericol siguranța și securitatea aviației.

Art. 2. - (1) Activitățile aeronautice pe teritoriul României și în spațiul aerian național sunt reglementate prin prezentul cod aerian, reglementările europene aplicabile și, după caz, Convenția privind aviația civilă internațională, semnată la Chicago la 7 decembrie 1944, la care România a aderat prin Decretul nr. 194/1965, cu amendamentele ulterioare, denumită în continuare Convenția de la Chicago, tratatele internaționale la care România este parte, precum și prin alte acte normative în materie.

(2) Aplicarea prezentului cod aerian se face fără a aduce atingere suveranității depline și exclusive asupra spațiului aerian național, precum și reglementărilor specifice referitoare la apărare, ordine și securitate națională.

SECȚIUNEA a 2-a

Termeni și definiții

Art. 3. - (1) În sensul prezentului cod aerian, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. accident - eveniment asociat cu operarea unei aeronave care, în cazul unei aeronave cu pilot la bord, are loc între momentul în care o persoană se îmbarcă la bordul acesteia, cu intenția de a efectua un zbor și momentul în care toate persoanele aflate la bord sunt debarcate sau care, în cazul unei aeronave fără pilot la bord, are loc între momentul în care aeronava este gata de a se pune în mișcare în scopul efectuării unui zbor

și momentul în care aceasta intră în repaus la finalul zborului și sistemul principal de propulsie este oprit, și în cursul căruia:

a) o persoană este rănită grav sau mortal, ca urmare a faptului că:

(i) - se afla în aeronavă, sau

(ii) - a intrat în contact direct cu orice parte a aeronavei, inclusiv cu părți care s-au desprins din aceasta, sau

(iii) - a fost expusă direct suflului reactoarelor, cu excepția cazului în care rănilor se datorează unor cauze naturale, sunt autoprovocate sau provocate de alte persoane sau când persoanele rănite sunt pasageri clandestini care se ascund în afara zonelor disponibile în mod normal pasagerilor și echipajului, sau

(iv) – a efectuat un salt cu parașuta din aeronavă; sau

b) aeronava suferă o avarie sau o defecțiune structurală care afectează caracteristicile de rezistență structurală, de performanță sau de zbor ale aeronavei și care, în mod normal, ar necesita reparații majore sau înlocuirea componentei afectate, cu excepția unei defecțiuni sau avarii la motor, atunci când avaria se limitează la un singur motor, inclusiv capota metalică sau accesoriile sale, la elice, extremitățile aripii, antene, sonde, senzori, pneuri, frâne, roți, carenaje, panouri, trapele trenului de aterizare, parbrize, învelișul aeronavei - precum urme mici de lovituri sau perforații - sau a unor avarii minore la palele rotorului principal, la palele de rotor de coadă, la trenul de aterizare, precum și a celor cauzate de grindină sau de impactul cu păsările, inclusiv perforațiile radomului; sau

c) aeronava a dispărut sau este total inaccesibilă.

2. act de intervenție ilicită - act produs în mod ilicit, cu intenție, constând în:

a) violență împotriva uneia sau mai multor persoane la bordul unei aeronave la sol și în zbor, dacă acel act poate să pericliteze siguranța aeronavei respective;

b) distrugere a unei aeronave în serviciu sau provocare de avarii unei astfel de aeronave, care o fac indisponibilă pentru zbor ori care îi pot periclita siguranța în zbor;

c) amplasare sau favorizare a amplasării prin orice mijloace a unui dispozitiv ori a unei substanțe care poate distruge o aeronavă aflată în serviciu sau îi poate provoca avarii care să o facă indisponibilă pentru zbor ori care îi poate periclita siguranța în zbor;

d) distrugere sau avariere a mijloacelor de navigație aeriană ori de intervenție în funcționarea lor, dacă un asemenea act poate periclita siguranța aeronavelor în zbor;

e) comunicare intenționată a unor informații false, punând astfel în pericol siguranța unei aeronave în zbor;

f) folosirea ilegală a oricărui dispozitiv, substanță sau armă pentru:

- producerea unui act de violență împotriva uneia sau mai multor persoane, care provoacă rănirea gravă ori moartea acestora, pe un aeroport care deservește aviația civilă;

- distrugerea sau avarierea gravă a facilităților care aparțin aviației civile sau a aeronavelor care nu sunt în serviciu, dar se află pe acel aeroport, ori pentru întreruperea serviciilor aeroportului, dacă un asemenea act pune în pericol sau poate periclita siguranța aeroportului;

3. activități aeronautice civile - totalitatea activităților legate de proiectarea, construcția, atestarea, reparația, întreținerea și operarea tehnicii aeronautice civile, precum și a aerodromurilor civile și a obiectivelor de

- infrastructură de aerodrom, de serviciile civile de navigație aeriană, de pregătirea personalului aeronautic civil, precum și a activităților aeronautice conexe acestora;
4. activități aeronautice militare - totalitatea activităților legate de proiectarea, construcția, atestarea, reparația, întreținerea și operarea tehnicii aeronautice de stat, a aerodromurilor militare și a obiectivelor de infrastructură aferente aerodromurilor militare, de serviciile militare de navigație aeriană, de pregătirea personalului aeronautic militar, precum și a activităților aeronautice conexe acestora;
5. activități aeronautice conexe - totalitatea serviciilor care contribuie direct la asigurarea desfășurării activităților aeronautice;
6. administrator al aerodromului - persoana fizică sau entitate cu sau fără personalitate juridică care are ca obiectiv, în temeiul dispozițiilor legale sau al unor contracte, administrarea și operarea unui aerodrom sau a unei rețele de aerodromuri, precum și coordonarea și/sau controlul activităților desfășurate de diferiți operatori în perimetrul aerodromului sau al aerodromurilor din rețea;
7. aerodrom - o suprafață definită de teren sau de apă sau aflată pe o structură fixă, structură fixă off-shore sau structură plutitoare, inclusiv clădirile, instalațiile și echipamentele aferente, destinată a fi utilizată fie integral, fie parțial pentru sosirea, plecarea și mișcarea pe suprafață a aeronavelor;
8. aeronavă - orice aparat, cu sau fără motor, cu sau fără pilot la bord, dirijat sau nendirijat, care se poate menține în atmosferă cu ajutorul altor reacții ale aerului decât cele asupra suprafeței pământului;
9. aeronavă civilă – orice aeronavă care nu se încadrează în categoriile de aeronave prevăzute la pct. 10;
10. aeronave de stat - în cazul aeronavelor înmatriculate în România: aeronavele deținute de instituțiile statului din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională și utilizate pentru efectuarea zborurilor speciale sau al celor aferente activităților în domeniile apărării, ordinii publice, securității naționale și managementului situațiilor de urgență, precum și aeronavele utilizate pentru servicii vamale; în cazul aeronavelor înmatriculate în alt stat, aeronavele utilizate pentru servicii militare, vamale sau poliție sunt considerate aeronave de stat;
11. aeronave fără pilot la bord - aeronavă fără echipaj de zbor la bord care poate executa un zbor în mod programat sau controlat de la distanță; orice dispoziție a codului aerian referitoare la aeronave se aplică și aeronavelor fără pilot la bord dacă nu este specificat în mod expres altfel în textul codului;
12. aeronavă ultrașoară - aeronavă cu pilot la bord, definită și clasificată ca aeronavă ultrașoară prin reglementări specifice emise de Ministerul Transporturilor;
13. aeroport – aerodromul certificat care prezintă infrastructura, echipamentele și facilitățile necesare desfășurării operațiunilor de transport aerian comercial;
14. aeroport internațional / deschis traficului internațional – aeroport certificat ca aeroport de origine, respectiv, destinație a zborurilor din, respectiv, spre România, destinat în special operațiunilor de transport aerian comercial intern și internațional, în care sunt asigurate facilitățile de control pentru trecerea frontierei de stat, pentru controlul vamal și de sănătate publică și, după caz, pentru controlul veterinar și fitosanitar, precum și alte facilități stabilite prin reglementări specifice;
15. agent aeronautic - orice persoană fizică sau entitate, cu sau fără personalitate juridică, certificată să desfășoare activități aeronautice;

16. cartarea zgomotului - prezentarea datelor privind situația existentă sau prognozată referitoare la zgomot în funcție de un indicator de zgomot, care poate evidenția depășirile valorilor limită în vigoare, numărul persoanelor afectate sau numărul de locuințe expuse la anumite valori ale unui indicator de zgomot pentru o anumită zonă;

17. căutare și salvare – activitate de gestionare a situațiilor de pericol, de comunicare și coordonare necesare intervenției într-o situație de urgență generată de producerea unui accident de aviație, incluzând intervenții specializate, prim-ajutor și evacuare medicală, utilizând resurse publice și/sau private specializate la dispoziție. Căutarea este o operațiune coordonată care se desfășoară, cu personal, echipamente și facilități pentru localizarea persoanelor aflate în pericol. Salvarea este o operațiune de recuperare a persoanelor aflate în pericol, de asigurare a primului ajutor medical sau de altă natură și de plasare a acestora într-un loc sigur;

18. certificare - orice formă de recunoaștere care atestă că un aerodrom, produs, piesă sau echipament, organizație, persoană sau serviciu se conformează cerințelor aplicabile stabilite prin reglementări specifice, precum și eliberarea unui document de certificare corespunzător care atestă conformitatea; certificarea poate avea ca rezultat și conferirea unui drept, potrivit reglementărilor în vigoare;

19. certificat de identificare – document individual de înmatriculare emis, în conformitate cu reglementările specifice naționale sau europene, numai pentru anumite categorii/tipuri de aeronave civile și care poate conține diferențe față de prevederile *Anexei 7 – Naționalitatea aeronavelor și semnele de înmatriculare*, la Convenția de la Chicago;

20. certificat de înmatriculare - document individual de înmatriculare emis în conformitate cu prevederile *Anexei 7 – Naționalitatea aeronavelor și semnele de înmatriculare*, la Convenția de la Chicago;

21. certificat de navigabilitate - document de certificare individual prin care se atestă navigabilitatea unei aeronave;

22. certificat de tip - documentul de certificare care definește proiectul de tip al unei aeronave și atestă faptul că acest proiect de tip se conformează cerințelor de navigabilitate aplicabile;

23. document de certificare – document emis în conformitate cu reglementările specifice aplicabile, ca rezultat al certificării;

24. drept de trafic - dreptul unui transportator aerian de a transporta pasageri, bagaje, mărfuri și/sau poștă pe o rută aeriană care deservește două sau mai multe aeroporturi;

25. eveniment de aviație - orice circumstanță legată de siguranță care pune în pericol sau care, dacă nu este remediată sau abordată, ar putea pune în pericol o aeronavă, ocupanții acesteia sau orice altă persoană și include, în special, accidentele și incidentele grave;

26. facilități - totalitatea serviciilor și baza materială asociată acestora, asigurate pe un aerodrom în legătură cu intrarea și ieșirea aeronavelor, persoanelor, bagajelor, mărfurilor și altele asemenea, în traficul aerian intern și internațional;

27. forță majoră - eveniment extern, imprevizibil, absolut invincibil și inevitabil care generează imposibilitatea temporară sau definitivă de executare a unui zbor în condiții de siguranță;

28. misiune - activitatea unui membru al echipajului din momentul în care acesta intră în serviciu, după o perioadă de odihnă corespunzătoare, dar înaintea începerii unui zbor sau a unei serii de zboruri, până în momentul în care acel membru al echipajului iese din serviciu după încheierea acelui zbor sau a seriei de zboruri;

29. navigabilitate - caracteristica aeronavei pregătite pentru zbor, constând în conformarea acesteia la reglementările de admisibilitate la zbor, respectiv a unei parașute constând în conformarea cu reglementările specifice aplicabile;
30. operare în câmp vizual direct – operațiune de zbor cu o aeronavă fără pilot la bord în condiții meteorologice adecvate, pe durata căreia persoana care controlează aeronava de la distanță menține contactul vizual direct cu aceasta, fără alt ajutor, astfel încât zborul în cauză să se desfășoare în condiții de siguranță, să rămână clar definit față de alt trafic și față de obstacole naturale sau artificiale și să poată fi evitată o eventuală coliziune;
31. operator al aeronavei – persoană fizică sau entitate cu sau fără personalitate juridică care efectuează operațiuni aeriene cu o aeronavă civilă sau de stat; în cazul operațiunilor aeriene civile operator al aeronavei este considerat persoana al cărei certificat și/sau licență stau/stă la baza efectuării operațiunii respective sau în cazul în care, conform reglementărilor specifice aplicabile, un astfel de document nu este necesar, pilotul comandant al aeronavei sau, pentru aeronavele fără pilot la bord, persoana care a programat zborul sau asigură controlul de la distanță al acesteia;
32. operațiune aeriană comercială - înseamnă orice operare a unei aeronave, contra cost sau în schimbul altor compensații, la dispoziția publicului sau, când nu este la dispoziția publicului, care face obiectul unui contract între un operator și un client;
33. permis de lucru în perimetrul infrastructurii aeroportuare - document individual prin care se acordă unui operator economic dreptul de a desfășura activități în perimetrul aeroportului;
34. Program S.A.C. – capabilitatea de transport strategic aerian NATO la care România este parte prin Memorandumul de înțelegere ratificat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.132/2008 privind Capabilitatea de transport strategic aerian, aprobată prin Legea nr. 114/2009, cu modificările ulterioare;
35. regiune de informare a zborurilor - FIR București - zonă de spațiu aerian de dimensiuni definite în care România are obligația furnizării serviciilor de informare a zborurilor și de alarmare;
36. reglementări europene - reglementări emise de instituțiile și organismele Uniunii Europene;
37. reglementări specifice - acte normative sau standarde specifice unui domeniu de activitate;
38. rute internaționale – rute având ca puncte de origine și/sau destinație puncte aflate în afara teritoriului în care România își exercită suveranitatea; de la data ridicării controalelor la frontierele aeriene interne, ca urmare a aplicării prevederilor Deciziei Consiliului Uniunii Europene de aplicare integrală a acquis-ului Schengen pe teritoriul României, prin rută internațională se înțelege orice rută care are ca puncte de origine și/sau destinație puncte care sunt situate pe teritoriul statelor care nu sunt parte la Acordul dintre guvernele statelor Uniunii Economice Benelux, al Republicii Federale Germania și al Republicii Franceze privind eliminarea treptată a controalelor la frontierele comune, semnat la Schengen la 14 iunie 1985, și Convenția, semnată la Schengen la 19 iunie 1990, de punere în aplicare a Acordului Schengen din 14 iunie 1985 privind eliminarea treptată a controalelor la frontierele comune.
39. securitatea aviației - totalitatea măsurilor și resurselor umane și materiale, menite să protejeze aviația împotriva actelor de intervenție ilicită;
40. servicii militare de supraveghere și control utilizare spațiu aerian – servicii efectuate de structurile militare pentru a determina poziția unei aeronave și pentru asigurarea controlului utilizării spațiului aerian în conformitate cu reglementările aplicabile;

41. servitute aeronautică - condiții, restricții, obligații impuse de reglementările naționale, europene și/sau internaționale, în interesul siguranței zborului;
42. siguranța - starea în care riscurile asociate activităților aeronautice, în legătură directă cu operarea aeronavelor sau în sprijinul operării aeronavelor, sunt reduse și controlate la un nivel acceptabil;
43. spațiu aerian restricționat - un volum de spațiu aerian definit în interiorul căruia pot fi executate activități periculoase pentru zbor în intervale de timp specificate - zonă periculoasă; sau spațiul aerian situat deasupra suprafeței terestre ori apelor teritoriale ale unui stat în interiorul căreia zborul aeronavelor este restricționat în conformitate cu niște condiții specificate - zonă restricționată; sau spațiul aerian situat deasupra suprafeței terestre ori apelor teritoriale ale unui stat în interiorul căreia zborul aeronavelor este interzis - zonă interzisă;
44. spațiu aerian segregat - un volum de spațiu aerian definit care în mod normal se află sub responsabilitatea unei autorități de aviație, care este temporar segregat prin acord comun, pentru folosire exclusivă pentru altă autoritate de aviație și prin care, pe perioada respectivă, alt trafic nu este autorizat să tranziteze;
45. standarde și practici recomandate emise de Organizația Aviației Civile Internaționale – condiții și cerințe obligatorii sau recomandări aferente desfășurării activităților aeronautice civile sau a celor conexe, conținute în anexele la Convenția de la Chicago.
46. supervizarea siguranței - activitate constând în supravegherea implementării și/sau respectării efective a reglementărilor din domeniul siguranței și a procedurilor și instrucțiunilor asociate, în dispunerea și urmărirea luării măsurilor necesare astfel încât să se asigure îndeplinirea obiectivelor și nivelurilor acceptabile de siguranță stabilite la nivel național și implementarea/respectarea reglementărilor, procedurilor și instrucțiunilor din domeniul siguranței, precum și în aplicarea, după caz, a sancțiunilor prevăzute de actele normative în vigoare pentru nerespectarea reglementărilor specifice;
47. tehnică aeronautică - tehnica folosită în aeronautică, incluzând și aeronavele și parașutele, care intră sub incidența normelor privind siguranța;
48. tehnică aeronautică de stat – tehnică aeronautică deținută de instituțiile statului din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională sau de autoritatea vamală;
49. trafic aerian – ansamblu de aeronave care, la un moment dat, se află în zbor într-un spațiu aerian determinat sau operează pe suprafața de manevră a unui aerodrom;
50. trafic aerian operațional - toate mișcările aeronavelor civile și de stat care se efectuează în conformitate cu reglementările naționale, altele decât cele conforme cu procedurile Organizației Aviației Civile Internaționale;
51. transportator aerian – operator al aeronavei certificat în conformitate cu reglementările specifice în vigoare pentru efectuarea operațiunilor de transport aerian comercial;
52. zbor de căutare-salvare – zbor efectuat cu o aeronavă civilă sau de stat, coordonat de o structură cu atribuții de coordonare a operațiunilor de salvare, efectuat ca răspuns la solicitările de localizare și, după caz, recuperare, asigurare a primului ajutor medical sau de altă natură și transport într-o zonă de siguranță a persoanelor aflate în pericol, posibil pericol sau dispărute;
53. zbor internațional – orice zbor în cadrul căruia o aeronavă intră sau iese în/din spațiul aerian național; de la data ridicării controalelor la frontierele aeriene interne, ca urmare a aplicării prevederilor Deciziei Consiliului Uniunii Europene de aplicare integrală a acquis-ului Schengen pe teritoriul României, înseamnă

orice zbor înspre/dinspre teritoriul altor state decât cele care sunt parte la Acordul dintre guvernele statelor Uniunii Economice Benelux, al Republicii Federale Germania și al Republicii Franceze privind eliminarea treptată a controalelor la frontierele comune, semnat la Schengen la 14 iunie 1985, și Convenția, semnată la Schengen la 19 iunie 1990, de punere în aplicare a Acordului Schengen din 14 iunie 1985 privind eliminarea treptată a controalelor la frontierele comune;

54. zbor de intervenție în situații de urgență – un zbor efectuat cu o aeronavă de stat sau civilă, de către un operator aerian certificat pentru astfel de zboruri în conformitate cu reglementările specifice aplicabile, al cărui scop este să faciliteze acordarea de asistență medicală de urgență și/sau salvarea unor persoane aflate în pericol, a căror localizare este deja stabilită, sau intervenția în zone calamitate;

55. zbor special – zbor efectuat exclusiv pentru transportul în misiune oficială al monarhilor domnitori, al șefilor de stat, al președinților camerelor parlamentare, al șefilor de guvern și al miniștrilor;

56. zbor umanitar – zbor efectuat cu o aeronavă de stat sau civilă, la solicitarea unei autorități sau instituții publice, în scopul transportului ajutoarelor umanitare de urgență, precum și al transportului specializat de intervenție sau evacuarea din motive de securitate;

57. zbor VFR - zbor efectuat în conformitate cu regulile zborului la vedere;

58. zone dens populate - zone situate în localități urbane sau rurale destinate ansamblurilor rezidențiale, activităților comerciale sau activităților recreaționale în aer liber;

59. zonă de interes militar – zonă în care se desfășoară activități cu caracter militar, alta decât cea supusă servituților aeronautice, în care se impun condiții, restricții / obligații în interesul siguranței zborului;

60. zona de protecție acustică – zonă delimitată de curba de zgomot rezultată din cartare și aferentă valorii limită cea mai mică a indicatorilor de zgomot și pentru care sunt stabilite constrângeri impuse amenajării și utilizării teritoriului din vecinătatea unui aerodrom;

61. zone supuse servituților aeronautice – zonele aferente aerodromurilor civile certificate, aerodromurilor militare sau echipamentelor serviciilor de navigație aeriană, aflate sub incidența servituților aeronautice.

(2) Termenii *bloc de spațiu aerian*, *bloc funcțional de spațiu aerian*, *managementul traficului aerian*, *rută*, *serviciu de alarmare*, *serviciu de control al traficului aerian*, *serviciu de informare a zborurilor*, *serviciu de navigație aeriană*, *serviciu de trafic aerian* și *trafic aerian general*, au înțelesul prevăzut în Regulamentul (CE) nr. 549/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 martie 2004 de stabilire a cadrului pentru crearea cerului unic European (regulament-cadru), cu modificările și completările ulterioare. Termenii *incident*, *incident grav* și *investigația privind siguranța* au înțelesul prevăzut în Regulamentul (UE) nr. 996/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 privind investigarea și prevenirea accidentelor și incidentelor survenite în aviația civilă și de abrogare a Directivei 94/56/CE, cu modificările ulterioare. Termenii *aeroport coordonat* și *aeroport cu facilități orare* au înțelesul prevăzut în Regulamentul (CEE) nr. 95/93 al Consiliului din 18 ianuarie 1993 privind normele comune de alocare a sloturilor orare pe aeroporturile comunitare, cu modificările și completările ulterioare. Termenul *entitate calificată* are înțelesul prevăzut în Regulamentul (UE) nr. 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2018 privind normele comune în domeniul aviației civile și de înființare a Agenției Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 2111/2005, (CE) nr. 1008/2008, (UE) nr. 996/2010, (UE) nr. 376/2014 și a Directivelor 2014/30/UE și 2014/53/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 552/2004 și (CE) nr. 216/2008 ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CEE) No 3922/91 al Consiliului.

CAPITOLUL II

Administrarea aviației în România

Art. 4. – (1) Ministerul Transporturilor, în calitate de organ de specialitate al administrației publice centrale și de autoritate de stat în domeniul aviației civile, are următoarele atribuții specifice:

- a) elaborează strategia de dezvoltare a aviației civile, în conformitate cu politica economică a Guvernului și cu planurile de dezvoltare a transporturilor;
- b) emite, în conformitate cu strategia de dezvoltare, cerințele, standardele și recomandările organizațiilor internaționale de aviație civilă și tratatele internaționale la care România este parte, reglementări specifice care stau la baza desfășurării activităților aeronautice civile;
- c) reprezintă Guvernul, în domeniul aviației civile, în cadrul și în relația cu organismele și instituțiile internaționale și cele ale Uniunii Europene, precum și în relațiile bilaterale cu alte state;
- d) asigură negocierea, în condițiile legii, și aplicarea tratatelor în domeniul aviației civile la care România este parte;
- e) asigură administrarea proprietății publice a statului din domeniul aviației civile, care i-a fost dată în administrare în condițiile legii;
- f) emite reglementări specifice privind certificarea agenților aeronautici civili și asigură eliberarea, prelungirea valabilității, validarea, recunoașterea, modificarea, limitarea, suspendarea și revocarea documentelor de certificare a agenților aeronautici civili;
- g) emite reglementări specifice privind acordarea licenței de operare transportatorilor aerieni și asigură eliberarea acesteia;
- h) emite reglementări specifice privind siguranța și securitatea în aviația civilă și asigură supravegherea respectării acestora;
- i) emite reglementări specifice pentru efectuarea transporturilor aeriene de mărfuri periculoase;
- j) asigură organizarea spațiului aerian național, în condițiile prezentei legi, în colaborare cu organele specializate ale Ministerului Apărării Naționale;
- k) coordonează și monitorizează aplicarea standardelor de bază comune în domeniul securității aviației civile la nivel național, și asigură supravegherea sistemelor de facilități la nivelul aerodromurilor civile;
- l) emite reglementări specifice privind raportarea și investigarea evenimentelor de aviație civilă;
- m) reglementează și asigură exercitarea activităților de registru în aviația civilă;
- n) emite reglementări specifice privind certificarea tehnicii aeronautice civile și asigură certificarea acesteia;
- o) emite reglementări specifice privind certificarea personalului aeronautic civil și asigură eliberarea, prelungirea valabilității, validarea, recunoașterea, modificarea, limitarea, suspendarea și revocarea documentelor de certificare pentru această categorie de personal;
- p) desemnează aeroporturile coordonate sau, după caz, cu facilități orare, în conformitate cu prevederile reglementărilor europene aplicabile; asigură numirea coordonatorului unui aeroport sau a agentului de facilități orare;
- q) asigură, în colaborare cu Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, gestionarea frecvențelor radio atribuite serviciului mobil aeronautic și utilizate în cadrul aviației civile;

r) emite reglementări specifice privind organizarea și funcționarea serviciilor civile de navigație aeriană în spațiul aerian național, asigură supervizarea performanței serviciilor civile de navigație aeriană și aprobarea procedurilor de zbor în spațiul aerian național, autorizează efectuarea zborurilor în spațiul aerian național, în limita competențelor legale și în conformitate cu procedura de autorizare a zborurilor aprobată prin hotărâre a Guvernului;

s) emite reglementări specifice privind servituțile aeronautice civile și zonele supuse servituțiilor aeronautice în conformitate cu standardele și practicile recomandate de Organizația Aviației Civile Internaționale;

ș) asigură, împreună cu organele specializate ale ministerelor abilitate prin lege, asistența operațiunilor de căutare și de salvare a aeronavelor civile aflate în pericol și a supraviețuitorilor unui accident de aviație civilă;

t) emite reglementări specifice privind înființarea, funcționarea și certificarea aerodromurilor civile și asigură certificarea acestora;

ț) asigură certificarea aeroporturilor internaționale/deschise traficului internațional;

u) organizează activitatea pentru constituirea fondului propriu de date statistice din domeniul aviației civile care se pune la dispoziție instituțiilor abilitate;

v) asigură cadrul legislativ și reglementările necesare pentru dezvoltarea unui mediu concurențial normal în domeniul transporturilor aeriene;

w) emite reglementări specifice privind raportarea actelor de intervenție ilicită asupra aeronavelor civile, aerodromurilor și echipamentelor serviciilor de navigație aeriană civile;

x) emite reglementări specifice privind operarea aeronavelor civile și efectuarea salturilor cu parașuta de către personalul aeronautic civil;

y) acordă drepturi de trafic în conformitate cu reglementările specifice și tratatele internaționale la care România este parte.

(2) Exercițarea de către Ministerul Transporturilor a atribuțiilor privind emiterea reglementărilor specifice se face fără a aduce atingere reglementărilor europene aplicabile.

Art. 5. - (1) Ministerul Apărării Naționale, în calitate de organ de specialitate al administrației publice centrale și de autoritate aeronautică de stat, are competențe în următoarele domenii: organizarea spațiului aerian național în conformitate cu dispozițiile prezentului Cod aerian și ale legislației în vigoare, reglementarea activităților aeronautice desfășurate de instituțiile statului din domeniile apărării, ordinii publice și securității naționale, certificarea personalului aeronautic militar, a agenților aeronautici care desfășoară activități aeronautice militare, precum și a tehnicii aeronautice și a infrastructurii necesare desfășurării activităților aeronautice militare, deținute sau, după caz, aflate în administrarea instituțiilor statului din domeniile apărării, ordinii publice și securității naționale, siguranța și supervizarea activităților aeronautice militare.

(2) Pentru exercitarea competențelor stabilite prin prezentul Cod Aerian, Ministerul Apărării Naționale are, în principal, următoarele atribuții specifice:

a) reglementează cadrul normativ și instituțional pentru desfășurarea activităților aeronautice cu aeronave de stat;

- b) asigură organizarea spațiului aerian național, în condițiile prezentei legi, în colaborare cu organele specializate ale Ministerului Transporturilor; asigură serviciile militare de supraveghere și control al utilizării spațiului aerian național;
- c) emite reglementări specifice pentru certificarea personalului aeronautic militar, a tehnicii aeronautice de stat, a infrastructurii și a agenților aeronautici care desfășoară activități aeronautice militare și supervizează respectarea acestora;
- d) certifică personalul aeronautic militar și agenții aeronautici care desfășoară activități aeronautice militare și asigură eliberarea, prelungirea valabilității, validarea, echivalarea, modificarea, suspendarea, retragerea sau revocarea documentelor de certificare;
- e) certifică tehnica aeronautică de stat și infrastructura necesară desfășurării activităților aeronautice militare;
- f) emite reglementări specifice privind raportarea și investigarea evenimentelor de aviație militară, privind siguranța și securitatea activităților aeronautice militare, acțiunile de căutare-salvare pentru aeronavele de stat, servituțile aeronautice militare și stabilirea zonelor supuse servituților aeronautice militare, precum și pentru zonele de interes militar și supervizează respectarea acestora;
- g) reglementează și asigură exercitarea activităților de registru în domeniile de competență;
- h) avizează efectuarea de lucrări, amplasarea de construcții, de echipamente și instalații în zonele supuse servituților aeronautice militare sau în zonele de interes militar;
- i) emite reglementări specifice privind operarea aeronavelor de stat în spațiul aerian național și efectuarea salturilor cu parașuta de către personalul aeronautic militar.

(3) Reglementările prevăzute la alin. (2) lit. a), b), c) și f) se stabilesc prin ordin al ministrului apărării naționale sau, după caz, prin ordin comun al ministrului apărării naționale și al ministrului transporturilor.

Art. 6. - (1) Ministerul Transporturilor asigură prin delegare de competență către Autoritatea Aeronautică Civilă Română – autoritate competentă în domeniul aviației civile, organism tehnic specializat cu personalitate juridică, autofinanțat și independent organizațional, care funcționează ca regie autonomă sub autoritatea Ministerului Transporturilor și își exercită în mod independent atribuțiile de natură tehnică stabilite, exercitarea următoarelor atribuții:

- a) certificarea agenților aeronautici civili, a personalului aeronautic civil și a tehnicii aeronautice civile, precum și supravegherea menținerii condițiilor asociate documentelor de certificare emise;
- b) certificarea aerodromurilor deschise pentru operarea aeronavelor civile și supravegherea menținerii condițiilor asociate documentelor de certificare emise;
- c) supravegherea și, după caz, avizarea, facilităților pe aerodromurile civile; supervizarea performanței serviciilor civile de navigație aeriană în conformitate cu reglementările europene;
- d) autorizarea executării unor categorii de zboruri cu aeronave civile în spațiul aerian național, în conformitate cu reglementările specifice în vigoare;
- e) aprobarea procedurilor de zbor;
- f) gestionarea, în colaborare cu Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, a frecvențelor radio atribuite serviciului mobil aeronautic și utilizate în cadrul aviației civile;

g) exercitarea activităților de registru în aviația civilă, inclusiv emiterea certificatelor de înmatriculare și identificare pentru aeronavele civile;

h) constituirea fondului de date statistice din domeniul aviației civile.

(2) Autoritatea Aeronautică Civilă Română elaborează și propune spre aprobare Ministerului Transporturilor proiecte de reglementări specifice domeniilor prevăzute la alin. (1) și își poate exercita atribuțiile direct sau prin intermediul unor entități calificate, desemnate în condițiile reglementărilor europene sau naționale specifice.

(3) Procedurile emise de Autoritatea Aeronautică Civilă Română în aplicarea reglementărilor specifice domeniilor de competență, inclusiv a reglementărilor europene, se publică pe site-ul propriu și sunt obligatorii pentru toate persoanele fizice și juridice cărora le sunt aplicabile.

(4) Pentru exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) Autoritatea Aeronautică Civilă Română poate percepe tarife al căror quantum se aprobă prin ordin al Ministrului Transporturilor, cu excepția cazurilor în care perceperea unor tarife contravine dispozițiilor tratatelor internaționale la care România este parte.

(5) În cadrul Ministerului Transporturilor funcționează un compartiment de specialitate care asigură monitorizarea modului de exercitare a competențelor delegate de Ministerul Transporturilor conform alin. (1), precum și asigurarea elaborării reglementărilor specifice domeniului aviației civile în conformitate cu standardele și practicile recomandate emise de organizațiile internaționale de aviație civilă la care România este parte. Atribuțiile, organizarea și funcționarea compartimentului se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare al Ministerului Transporturilor.

Art. 7. - Ministerul Apărării Naționale asigură, prin Autoritatea Aeronautică Militară Națională desemnată în condițiile legii, exercitarea atribuțiilor specifice prevăzute în prezentul Cod aerian.

CAPITOLUL III

Spațiul aerian național

SECȚIUNEA 1

Generalități

Art. 8. - (1) Spațiul aerian național reprezintă coloana de aer situată deasupra teritoriului în care România își exercită suveranitatea, până la limita inferioară a spațiului extraatmosferic.

(2) În spațiul aerian național se desfășoară atât trafic aerian general, cât și trafic aerian operațional.

Art. 9. – În spațiul aerian național se pot stabili, în conformitate cu reglementările specifice aplicabile:

a) spații aeriene rezervate, destinate unor activități aeronautice militare, de școală, de sport aeronautic, de încercare și omologare a aeronavelor, precum și altor activități stabilite prin reglementări specifice;

b) spații aeriene restricționate, constituite din zone periculoase, zone restricționate sau zone interzise;

c) spații aeriene segregate.

Art. 10. - Spațiul aerian național poate fi integrat din punct de vedere al furnizării serviciilor de navigație aeriană în unul sau mai multe blocuri funcționale de spațiu aerian stabilite prin tratate încheiate de România cu alte state, în baza reglementărilor europene specifice aplicabile.

Art. 11. - Clasificarea spațiului aerian național din punct de vedere al asigurării serviciilor de trafic aerian se stabilește în conformitate cu standardele elaborate de organizațiile internaționale de aviație civilă și cu tratatele internaționale la care România este parte.

Art. 12. - (1) În timp de pace Ministerul Transporturilor și Ministerul Apărării Naționale organizează spațiul aerian național și stabilesc, după caz, principiile, regulile și limitările de folosire a acestuia.

(2) Modalitatea de clasificare și de organizare a spațiului aerian național, precum și cea de stabilire a spațiilor aeriene segregate, restricționate, rezervate sau a altor structuri de spațiu, se stabilesc prin ordin comun al ministrului transporturilor și al ministrului apărării naționale.

SECȚIUNEA a 2-a

Utilizarea spațiului aerian național

Art.13. - (1) Orice zbor în spațiul aerian național trebuie să fie autorizat. Procedura de autorizare a zborurilor se reglementează și se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

(2) Operatorul unei aeronave are obligația să asigure operarea acesteia astfel încât să nu pună în pericol viața sau proprietatea altor persoane.

(3) La efectuarea unui zbor în spațiul aerian național, operatorul aeronavei este obligat:

- să respecte înălțimea de zbor minimă sau, după caz, maximă de siguranță stabilită prin reglementări specifice naționale sau, după caz, europene aplicabile zborului, respectiv, categoriei de aeronavă utilizată;

- să cunoască și să respecte condițiile, cerințele și limitările tehnico – operaționale aplicabile zborului și aeronavei respective, stabilite prin reglementări specifice naționale emise de Ministerul Transporturilor pentru aeronavele civile, respectiv, de Ministerul Apărării Naționale pentru aeronavele de stat sau, după caz, prin reglementări europene.

(4) Operatorul unei aeronave fără pilot la bord, atunci când operează aeronava în câmp vizual direct, are obligația încetării activității de zbor și aducerii aeronavei la sol atunci când observă apropierea de zona acesteia de operare a unei aeronave cu pilot la bord.

(5) Operatorul unei aeronave din care se efectuează salturi cu parașuta este obligat să verifice și să se asigure că persoanele care urmează să efectueze salturi sunt în posesia documentelor de certificare prevăzute de reglementările specifice în vigoare, iar parașutele utilizate dețin documente de admisibilitate la salt sau documente echivalente.

Art. 14. - (1) Decolarea și aterizarea aeronavelor se efectuează de pe/ pe aerodromuri certificate în acest scop, potrivit reglementărilor specifice.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), următoarele categorii de aeronave, când execută zboruri exclusiv pe timp de zi: avioanele cu masa maximă la decolare mai mică de 5.700 kg care execută exclusiv zboruri din categoria operațiunilor aeriene de lucru aerian sau aviație generală, elicopterele, aeronavele ultraușoare și aeronavele nemotorizate, precum și aeronavele fără pilot la bord cu masa maximă la decolare mai mică de 150 kg, pot ateriza pe și, respectiv, pot decola de pe un teren/o suprafață de apă, altul/alta decât un aerodrom certificat, în următoarele condiții cumulative:

a) terenul sau suprafața de apă este amplasat/ă în extravilanul unei localități;

- b) proprietarul sau, în cazul domeniului public, administratorul terenului ori al suprafeței de apă a aprobat utilizarea acestora de către aeronava în cauză;
- c) dimensiunile și configurația terenului sau ale suprafeței de apă permit desfășurarea activității de zbor cu categoria respectivă de aeronavă, în condiții de siguranță;
- d) restricțiile privind activitatea de zbor pe respectivul teren/respectiva suprafață de apă, care pot fi stabilite de primar în funcție de interesele locuitorilor rezidenți în respectiva localitate, de proprietarul sau, după caz, administratorul terenului/suprafeței de apă, precum și instrucțiunile specifice emise conform alin. (3), sunt cunoscute și respectate de către operatorul aeronavei;
- e) în cazul în care terenul este situat în perimetrul unei zone de control de aerodrom, dacă operatorul aeronavei a convenit cu unitatea de trafic aerian corespunzătoare, înainte de începerea activității de zbor pe respectivul teren, o procedură pentru coordonarea activităților de zbor.

(3) În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Autoritatea Aeronautică Civilă Română, respectiv, Autoritatea Aeronautică Militară Națională emit instrucțiuni specifice privind modalitatea de alegere și condițiile de utilizare, de către operatorii aeronavelor civile, respectiv, de stat, a terenurilor/suprafețelor de apă prevăzute la alin. (2), pe care le publică pe web site-ul propriu.

(4) Pot ateriza pe și, respectiv, pot decola de pe alte terenuri sau suprafețe de apă decât aerodromurile certificate, fără respectarea prevederilor alin. (2), dar cu respectarea reglementărilor și procedurilor operaționale aplicabile în astfel de situații:

- a) aeronavele aflate în situații de forță majoră;
- b) aeronavele nepropulsate de un organ motor;
- c) aeronavele care execută zboruri de căutare-salvare, de intervenție în situații de urgențe sau zboruri umanitare;
- d) aeronavele civile fără pilot la bord operate în câmpul vizual direct al persoanei care controlează aeronava de la distanță, în condițiile și cu respectarea limitărilor și restricțiilor tehnico – operaționale, inclusiv de masă, stabilite pentru astfel de situații prin reglementări specifice, emise de Ministerul Transporturilor la propunerea Autorității Aeronautice Civile Române, sau prin reglementări europene;
- e) aeronavele de stat în cadrul misiunilor ordonate de instituțiile statului din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională.

(5) Răspunderea pentru desfășurarea activității de zbor pe terenurile sau suprafețele de apă prevăzute la alin. (2) și (4), cu respectarea reglementărilor specifice, procedurilor și instrucțiunilor în vigoare privind siguranța și securitatea aviației, precum și răspunderea în cazul încălcării dreptului de proprietate și al producerii de daune ca urmare a activității de zbor desfășurate pe astfel de terenuri sau suprafețe de apă revin în totalitate operatorului aeronavei. Proprietarul sau, după caz, administratorul terenului ori al suprafeței de apă răspunde dacă a fost de acord ca operatorii aeronavelor care nu intră sub incidența alin. (4) să execute activități de zbor fără îndeplinirea cerinței prevăzute la alin. (2) lit. a).

(6) Începând cu data de 1 ianuarie 2021, în condițiile în care reglementările europene nu prevăd alte termene, toate aeronavele care operează în spațiul aerian național sunt obligate să dețină la bord un dispozitiv funcțional de localizare care să se activeze în caz de urgență.

(7) Prin excepție de la prevederile alin. (6), Ministerul Transporturilor, respectiv Ministerul Apărării Naționale, pot stabili, prin reglementări specifice, categorii și/sau tipuri de aeronave civile, respectiv aeronave de stat, care pot opera în spațiul aerian național fără a deține un dispozitiv de localizare în caz de urgență.

(8) Categoriile de dispozitive prevăzute la alin. (6) se stabilesc prin reglementări specifice de Ministerul Transporturilor sau, după caz, prin reglementări europene pentru aeronavele civile și de Ministerul Apărării Naționale pentru aeronavele de stat.

(9) Controlul utilizării spațiului aerian național se efectuează de către Ministerul Apărării Naționale în conformitate cu prevederile Legii nr. 257/2001 privind modul de acțiune împotriva aeronavelor care utilizează neautorizat spațiul aerian al României, republicată. Ministerul Apărării Naționale poate să restricționeze sau să interzică temporar desfășurarea traficului aerian într-o porțiune sau în întreg spațiul aerian național, din motive privind apărarea, ordinea publică și securitatea națională, conform atribuțiilor specifice.

(10) În scopul controlului utilizării spațiului aerian național, orice aeronavă care efectuează un zbor în spațiul aerian național, trebuie să aibă la bord dispozitive/echipamente de identificare a poziției aeronavei în zbor.

(11) Prin excepție de la prevederile alin. (10), Ministerul Transporturilor, respectiv Ministerul Apărării Naționale pot stabili, prin reglementări specifice, categorii și/sau tipuri de aeronave civile, respectiv aeronave de stat, care pot opera în spațiul aerian național fără a deține un dispozitiv/echipament de identificare a poziției aeronavei în zbor.

(12) În situația în care nu sunt stabilite prin reglementări europene, categoriile de dispozitive/echipamente prevăzute la alin. (10) se stabilesc prin reglementări specifice comune emise de Ministerul Transporturilor și Ministerul Apărării Naționale.

(13) Prevederile alin. (10) se aplică începând cu data de 1 ianuarie 2022, cu excepția cazurilor în care, prin reglementări europene și/sau naționale specifice emise în conformitate cu standardele organizațiilor internaționale la care România este parte, nu se prevede altfel.

Art. 15. - (1) În spațiul aerian național sunt interzise:

a) operarea aeronavelor care sunt echipate cu sau care transportă arme nucleare, biologice, chimice ori alte arme de distrugere în masă, cu excepția situațiilor prevăzute de tratatele la care România este parte;

b) zborul la viteze supersonice, la altitudini mai mici de 10.000 m, cu excepția zborurilor aeronavelor de stat române sau ale statelor aliante executate pentru îndeplinirea misiunilor de luptă;

c) efectuarea zborurilor scoală sau tehnice deasupra zonelor dens populate sau al adunărilor de oameni organizate în aer liber, cu excepția zborurilor aeronavelor cu pilot la bord care execută proceduri de aterizare / decolare pe/de pe aerodromuri certificate și a zborurilor autorizate efectuate pe rute aeriene publicate;

d) efectuarea zborurilor de acrobație deasupra zonelor dens populate sau al adunărilor de oameni organizate în aer liber;

e) operarea aeronavelor civile fără pilot la bord care transportă armament, materiale radioactive, materiale explozive, precum și bunuri periculoase încadrate conform documentului Doc 9284 al Organizației pentru

Aviația Civilă Internațională în categoriile substanțe infecțioase (Clasa 6, Diviziunea 6.2) și gaze toxice (Clasa 2, Diviziunea 2.3);

f) zborurile care execută activități de publicitate, folosind mijloace sonore.

(2) Este interzis zborul oricărei aeronave deasupra zonelor dens populate sau a adunărilor de oameni organizate în aer liber, la o înălțime mai mică de 300 de metri față de orice obstacol fix, cu excepția:

a) zborurilor cu aeronave cu pilot la bord care efectuează proceduri aprobate de aterizare, respectiv, decolare, pe, respectiv, de pe aerodromuri certificate;

b) zborurilor de intervenție în situații de urgențe sau a zborurilor umanitare efectuate la solicitarea unor autorități sau instituții publice și care efectuează proceduri de aterizare, respectiv, decolare;

c) zborurilor aeronavelor civile, respectiv, de stat, pentru care o autorizație specială a fost emisă de Autoritatea Aeronautică Civilă Română, respectiv, Ministerul Apărării Naționale, la cererea unei autorități sau a unei instituții publice;

d) zborurilor cu aeronave civile, respectiv, de stat, fără pilot la bord, operate în câmpul vizual direct al persoanei care controlează aeronava de la distanță și care respectă condițiile, restricțiile și limitările tehnico – operaționale, inclusiv de masă, stabilite pentru astfel de zboruri prin reglementări europene și/sau reglementări specifice emise de Ministerul Transporturilor la propunerea Autorității Aeronautice Civile Române, respectiv, prin reglementări emise de Ministerul Apărării Naționale;

e) zborurilor efectuate în cadrul intervenției antiteroriste / contrateroriste de către instituțiile ce au responsabilități în materie sau la solicitarea acestora.

(3) Este interzis zborul aeronavelor ultraușoare nemotorizate și al aeronavelor fără pilot la bord deasupra obiectivelor structurilor din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională, cu excepția: zborului autorizat pe rută; aeronavelor deținute de aceste structuri; situației în care există un acord scris din partea conducătorilor structurilor respective; situațiilor de forță majoră.

(4) La solicitarea Ministerului Transporturilor sau a instituțiilor din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională, prin ordin comun al ministrului apărării naționale și al ministrului transporturilor pot fi înființate zone interzise pentru aeronavele fără pilot la bord.

(5) La solicitarea personalului autorităților competente prevăzute la art. 128 alin. (1) operatorul unei aeronave fără pilot la bord este obligat să aducă aeronava la sol, în zona indicată, în vederea verificării documentelor de certificare aferente operatorului și aeronavei.

(6) Aeronavele civile cu capabilitate de flotabilitate, pe timpul cât se deplasează pe porțiuni din apele teritoriale, care sunt organizate ca aerodromuri, se supun reglementărilor specifice aplicabile aeronavelor care operează pe aerodromuri.

(7) Aeronavele civile cu capabilitate de flotabilitate, pe timpul cât se deplasează pe ape, care nu sunt organizate ca aerodromuri, se supun reglementărilor specifice aplicabile navelor maritime, fluviale sau ambarcațiunilor pentru apele interioare.

(8) Aeronavele civile care operează pe nave maritime ori fluviale, pe timpul cât sunt pe nave, se supun reglementărilor specifice aplicabile navelor.

Art. 16. - (1) Orice activitate care nu intră în categoria activităților aeronautice civile, având drept efect ajungerea în spațiul aerian a diverselor corpuri materiale care pot constitui un pericol pentru siguranța zborurilor aeronavelor, poate fi efectuată numai în condițiile autorizării.

(2) Activitățile prevăzute la alin. (1) și modul de autorizare a acestora se stabilesc prin reglementări specifice comune ale Ministerului Transporturilor și Ministerului Apărării Naționale.

(3) Ministerul Transporturilor și Ministerul Apărării Naționale stabilesc prin ordin comun restricții privind utilizarea fasciculelor luminoase care pot afecta siguranța zborului.

SECȚIUNEA a 3-a

Serviciile de navigație aeriană

Art. 17. - (1) Serviciile de navigație aeriană se furnizează traficului aerian numai de către agenți aeronautici certificați și, după caz, desemnați în acest scop, potrivit reglementărilor specifice aplicabile.

(2) Agenții aeronautici certificați și desemnați să furnizeze servicii de control al traficului aerian în regiunea de informare a zborurilor – FIR București au obligația să asigure proiectarea, publicarea, întreținerea și revizuirea periodică, în conformitate cu reglementările europene și/sau naționale specifice aplicabile, a procedurilor de zbor pentru zonele de spațiu aerian unde sunt desemnați să asigure controlul traficului aerian, inclusiv a procedurilor aferente navigației bazate pe performanță, necesare pentru desfășurarea în condiții de siguranță a activităților de zbor în zona respectivă de spațiu aerian.

(3) Administratorii aerodromurilor, operatorii aeronavelor sau autoritățile administrației publice pot solicita unui furnizor de servicii de control al traficului aerian, în situații temeinic justificate și în condițiile în care nu este afectată siguranța și performanța traficului aerian, modificarea sistemului de proceduri de zbor publicate pentru zona de spațiu aerian unde acesta din urmă asigură serviciul de control al traficului aerian. Prin modificarea unui sistem de proceduri de zbor se înțelege modificarea definitivă sau temporară a uneia sau mai multor proceduri de zbor aplicate într-o zonă de spațiu aerian, anularea unei proceduri cu sau fără înlocuirea acesteia cu altă procedură sau, după caz, introducerea unei noi proceduri de zbor în respectiva zonă de spațiu aerian.

(4) Costurile generate de modificarea prevăzută la alin. (3) se suportă de solicitant.

(5) Serviciile de navigație aeriană se furnizează în:

a) spațiul aerian național, în conformitate cu prevederile prezentului Cod aerian și cu reglementările specifice aplicabile;

b) spațiul aerian de deasupra spațiilor maritime adiacente mării teritoriale a României, alocat României de Organizația Aviației Civile Internaționale, în baza acordurilor regionale de navigație aeriană;

c) spațiul aerian al altor țări, în care a fost delegată României, permanent sau pe termen limitat, prin tratate internaționale, furnizarea serviciilor de navigație aeriană, în conformitate cu prevederile respectivelor tratate.

(6) Furnizarea serviciilor de navigație aeriană într-un bloc funcțional de spațiu aerian, care include și spațiul aerian național, parțial sau integral, se face în conformitate cu prevederile tratatului internațional referitor la acesta.

(7) Aeronavele de stat care operează într-o porțiune de spațiu aerian național aflată sub controlul serviciilor de trafic aerian civile trebuie să opereze ca trafic aerian general, respectând reglementările specifice aviației

civile, cu excepția cazului în care se prevede altfel prin procedurile de coordonare stabilite între unitățile civile și militare ale serviciilor de trafic aerian, în conformitate cu prevederile art. 12.

Art. 18. - (1) Pentru toate zborurile efectuate în spațiul aerian în care se furnizează servicii de navigație aeriană în conformitate cu prevederile art. 17 alin. (5), operatorii aeronavelor au obligația achitării unor tarife pentru utilizarea acestor servicii.

(2) Tarifele prevăzute la alin. (1) sunt nediscriminatorii pentru aceleași categorii de zboruri civile, indiferent de naționalitatea operatorilor aerieni și de statul de înmatriculare a aeronavei utilizate.

(3) Sunt scutite de la plata tarifelor pentru servicii de navigație aeriană de rută următoarele categorii de zboruri:

a) zborurile VFR;

b) zborurile efectuate de aeronave de stat românești și zborurile militare efectuate de aeronave militare străine pentru cazurile în care există tratate bilaterale sau multilaterale în acest sens;

c) zborurile efectuate exclusiv pentru transportul în misiune oficială al monarhilor aflați la conducere și al membrilor apropiați ai familiei acestora, al șefilor de stat, al șefilor de guvern și al miniștrilor; în toate aceste cazuri, scutirea trebuie justificată prin indicarea în planul de zbor a statutului sau a observației corespunzătoare;

d) zborurile de căutare - salvare autorizate conform reglementărilor specifice aplicabile;

e) zborurile efectuate de aeronave cu o masă maximă la decolare autorizată mai mică de două tone metrice;

f) zborurile efectuate exclusiv în scopul verificării sau testării echipamentelor utilizate sau destinate utilizării ca mijloace de asistență de la sol pentru navigația aeriană, excluzând zborurile de poziționare efectuate de aeronavele respective;

g) zborurile efectuate de aeronave nominalizate prin Programul S.A.C., înmatriculate militar;

h) zborurile umanitare, autorizate în conformitate cu procedura prevăzută la art. 13 alin. (1).

(4) Sunt scutite de la plata tarifelor pentru servicii de navigație aeriană terminală următoarele categorii de zboruri:

a) zborurile efectuate de aeronave de stat românești și zborurile militare efectuate de aeronave militare străine pentru cazurile în care există tratate bilaterale sau multilaterale în acest sens;

b) zborurile efectuate exclusiv pentru transportul în misiune oficială al monarhilor aflați la conducere și al membrilor apropiați ai familiei acestora, al șefilor de stat, al șefilor de guvern și al miniștrilor; în toate aceste cazuri, scutirea trebuie justificată prin indicarea în planul de zbor a statutului sau a observației corespunzătoare;

c) zborurile de căutare - salvare autorizate conform reglementărilor specifice aplicabile;

d) zborurile umanitare, autorizate în conformitate cu procedura prevăzută la art. 13 alin. (1);

e) zborurile efectuate de aeronave care sunt nevoite să aterizeze datorită unor situații de forță majoră;

f) zborurile efectuate de aeronave care aterizează pentru verificarea încărcăturii din dispoziția unei autorități române;

g) zborurile efectuate de aeronave nominalizate prin Programul S.A.C., înmatriculate militar.

(5) Furnizorii de servicii civile de navigație aeriană de rută, respectiv, furnizorii de servicii civile de navigație aeriană terminală cărora li se aplică o schemă comună de tarifare pentru serviciile de navigație aeriană, stabilită prin reglementări europene, primesc sub formă de rambursare contravaloarea serviciilor furnizate, aferente zborurilor scutite de la plata tarifelor conform alin.(3) și, respectiv, alin. (4).

(6) Rambursarea prevăzută la alin. (5) se realizează de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Transporturilor, pe baza metodologiei stabilite prin ordin al ministrului transporturilor, în limita prevederilor bugetare alocate anual prin Legea bugetului de stat.

(7) Furnizorii de servicii civile de navigație aeriană care nu intră sub incidența alin. (5) pot acorda, în mod transparent și nediscriminatoriu, scutiri de la plata tarifelor pentru servicii de navigație aeriană terminală și altor categorii de zboruri, cu respectarea legislației în domeniul concurenței și ajutorului de stat.

(8) Ministerul Transporturilor poate interzice temporar accesul în spațiul aerian național al aeronavelor ai căror operatori înregistrează restanțe la achitarea tarifelor pentru utilizarea serviciilor de navigație aeriană.

CAPITOLUL IV

Nationalitatea și drepturile asupra aeronavelor

SECȚIUNEA 1

Raporturi juridice la bordul aeronavei

Art. 19. - Faptele și actele juridice petrecute la bordul aeronavelor înmatriculate sau identificate în România, precum și statutul juridic al încărcăturii aflate la bordul acestora, în timpul unui zbor internațional, dincolo de frontierele României, sunt reglementate de legislația română, dacă prin tratatele internaționale la care România este parte contractantă nu s-a stabilit altfel.

SECȚIUNEA a 2-a

Naționalitatea și înmatricularea aeronavelor

Art. 20. - (1) O aeronavă civilă poate opera în spațiul aerian național numai dacă deține un certificat de înmatriculare emis în conformitate cu prevederile Convenției de la Chicago sau, după caz, ale reglementărilor europene specifice.

(2) O aeronavă de stat poate opera în spațiul aerian național numai dacă deține un certificat de înmatriculare emis în conformitate cu reglementările specifice aplicabile din statul de proveniență.

(3) Certificatul de înmatriculare este document obligatoriu la bordul aeronavelor civile și aeronavelor de stat de transport.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (3), în cazul aeronavelor fără pilot la bord, certificatul de înmatriculare trebuie să se afle în permanență la persoana care asigură controlul de la distanță al aeronavei sau programarea zborului acesteia.

(5) Ministerul Transporturilor poate stabili, prin reglementări specifice, categorii și/sau tipuri de aeronave fără pilot la bord sau aeronave ultraușoare nemotorizate care pot opera în spațiul aerian național fără să deține un certificat de înmatriculare, în baza unui certificat de identificare sau fără un astfel de certificat.

(6) Ministerul Apărării Naționale poate stabili, prin reglementări specifice, categorii și/sau tipuri de aeronave de stat care pot opera în spațiul aerian național fără a deține un certificat de înmatriculare.

Art. 21. - (1) O aeronavă înmatriculată în România nu poate fi înmatriculată în alt stat. O aeronavă înmatriculată în alt stat nu poate fi înmatriculată în România.

(2) Certificatul de înmatriculare sau, după caz, de identificare emis de Ministerul Transporturilor va conține datele de identificare a aeronavei civile, însemnul de naționalitate și marca de ordine, care vor fi inscripționate pe aeronavă în conformitate cu reglementările specifice, cât și datele de identificare a deținătorului și/sau a proprietarului.

(3) Certificatul de înmatriculare emis de Autoritatea Aeronautică Militară Națională pentru aeronavele de stat, va conține datele de identificare a aeronavei, însemnul de naționalitate și marca de ordine, care vor fi inscripționate în mod vizibil pe aeronavă, cât și datele de identificare a deținătorului și/sau a proprietarului

Art. 22. - (1) Prin înscrierea în Registrul unic de înmatriculare a aeronavelor civile din România, respectiv în Registrul unic de înmatriculare a aeronavelor de stat din România, și emiterea certificatului de înmatriculare sau, după caz, de identificare, aeronava respectivă dobândește naționalitatea română.

(2) Înscrierea unei aeronave în Registrul unic de înmatriculare a aeronavelor civile din România sau în Registrul unic de înmatriculare a aeronavelor de stat din România, după caz, și certificatul de înmatriculare, respectiv, de identificare nu constituie dovada deținerii legale sau a proprietății asupra aeronavei în nici o acțiune în justiție având ca obiect deținerea sau proprietatea aeronavei respective.

(3) Registrul unic de înmatriculare a aeronavelor de stat din România nu este public.

SECȚIUNEA a 3-a

Drepturile asupra aeronavelor

Art. 23. - Sunt recunoscute, fără discriminare, persoanelor fizice și juridice, române sau străine, următoarele drepturi asupra aeronavelor civile:

a) dreptul de proprietate;

b) dreptul de folosință în temeiul unui contract de închiriere încheiat pe o durată determinată, caz în care locatarul dobândește și calitatea de deținător;

c) dreptul deținătorului legal de a dobândi proprietatea prin cumpărare, caz în care cumpărătorul dobândește calitatea de proprietar;

d) dreptul de a ipoteca ori de a greva aeronava civilă sau componente ale acesteia cu orice drept real, constituit ca garanție a plății unei datorii, cu condiția ca un asemenea drept să fie constituit conform legii statului de înmatriculare și transcris în registrul de sarcini al statului de înmatriculare a aeronavei civile.

Art.24. - (1) Actele de proprietate sau de transmitere a proprietății, de constituire de ipotecă sau a altor drepturi reale care privesc o aeronavă civilă sunt reglementate de legislația națională și de tratatele internaționale la care România este parte și se înscriu în Registrul unic de înmatriculare a aeronavelor civile.

(2) Înscrierea în Registrul unic de înmatriculare a aeronavelor civile nu este constitutivă de drepturi și are ca efect numai opozabilitatea față de terți a dreptului înscris.

(3) Nu pot fi supuse procedurilor privind sechestrul sau executarea silită:

a) aeronavele de stat înmatriculate în România;

b) echipamentele și instalațiile necesare pentru furnizarea serviciilor de navigație aeriană în spațiul aerian național.

CAPITOLUL V

Aerodromuri

Art. 25. - Aerodromurile civile pot fi proprietate publică sau proprietate privată, deschise ori închise utilizării publice.

Art. 26. – (1) Înființarea, funcționarea și certificarea aerodromurilor civile se efectuează în conformitate cu reglementările europene și/sau naționale specifice prin care se stabilesc cerințele specifice tehnice, operaționale, de siguranță și securitate a aviației civile, precum și de protecție a mediului.

(2) Înființarea, funcționarea și certificarea aerodromurilor militare se efectuează în conformitate cu reglementările specifice prin care se stabilesc cerințele specifice tehnice, operaționale, de siguranță și securitate a aviației militare, precum și de protecție a mediului.

Art. 27. - (1) Un aerodrom este deschis pentru operarea aeronavelor civile numai dacă este certificat de Ministerul Transporturilor în conformitate cu reglementările naționale și/sau europene specifice.

(2) Un aerodrom militar este deschis pentru operarea aeronavelor de stat numai dacă este certificat de Autoritatea Aeronautică Militară Națională

(3) În condițiile îndeplinirii dispozițiilor alin. (1), o aeronavă civilă poate opera pe un aerodrom militar numai pe baza unui protocol încheiat în formă scrisă între operatorul aeronavei și administratorul aerodromului militar.

(4) Ministerul Transporturilor, prin Autoritatea Aeronautică Civilă Română, ține registrul de evidență a aerodromurilor civile certificate din România, în care se menționează și dacă aerodromul este deschis sau nu utilizării publice.

(5) Autoritatea Aeronautică Militară Națională ține un registru de evidență a aerodromurilor militare certificate din România.

Art. 28. - (1) Toate aeronavele civile care execută zboruri internaționale sunt obligate să decoleze de pe, respectiv, să aterizeze pe un aeroport civil deschis utilizării publice, certificat ca aeroport internațional sau deschis traficului internațional.

(2) Dacă, din cauze de forță majoră, aterizarea și decolarea prevăzute la alin. (1) nu pot fi executate pe unul dintre aeroporturile civile internaționale sau deschise traficului internațional, controlul pentru trecerea frontierei, vamal și cel de securitate a aviației civile, precum și inspecția de siguranță a zborurilor se efectuează la locul de aterizare ori decolare, conform prevederilor legale.

(3) Condițiile pentru certificarea aeroporturilor civile internaționale sau deschise traficului aerian internațional se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Transporturilor.

(4) Certificarea ca aeroport internațional sau deschis traficului aerian internațional se poate efectua numai după aprobarea de către Guvern a deschiderii unui punct de trecere a frontierei pe respectivul aeroport.

(5) În cazul unui aeroport desemnat ca fiind coordonat în conformitate cu prevederile Regulamentului (CEE) nr. 95/93, pentru asigurarea finanțării activităților desfășurate de coordonatorul de aeroport, se poate

aplica un tarif de coordonare perceput pentru fiecare pasager îmbarcat. Tariful, împreună cu procedura de colectare și de utilizare, se aprobă prin ordin al ministrului transporturilor, la propunerea justificată a coordonatorului de aeroport.

(6) Operatorii aeronavelor civile au obligația luării măsurilor necesare pentru a se asigura că atunci când efectuează operațiuni de transport aerian comercial pe un aeroport desemnat ca fiind coordonat, respectă sloturile orare care le-au fost alocate și le utilizează în conformitate cu condițiile în care acestea le-au fost acordate.

(7) În conformitate cu dispozițiile art. 11 din Regulamentul (CEE) nr. 95/93, împotriva coordonatorului de aeroport, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 4 din Regulamentul (CEE) nr. 95/93, nu pot fi introduse cereri de despăgubiri legate de exercitarea funcțiilor acestuia, cu excepția cazurilor în care faptele au fost săvârșite din culpă gravă sau cu intenție.

Art. 29. - (1) Administratorii aerodromurilor civile au obligația de a asigura condițiile prevăzute de reglementările specifice aplicabile privind aterizarea și decolarea în siguranță a aeronavelor, securitatea aviației civile, serviciile necesare aeronavelor la sol, precum și facilitățile de apărare împotriva incendiilor și prim ajutor pentru cazuri de urgență.

(2) În plus față de condițiile prevăzute la alin. (1), administratorii aeroporturilor civile vor asigura, cu respectarea reglementărilor specifice aplicabile fiecărui domeniu și dimensionare în mod corespunzător volumului de trafic procesat, serviciile necesare pasagerilor, facilitățile de procesare a încărcăturii comerciale a aeronavelor, facilitățile de control de securitate și de ambulanță, precum și, după caz, cele de vamă, frontieră, fitosanitare, sanitar-veterinare și sanitar-umane.

Art. 30. - (1) Operatorii economici și, după caz, autoritățile competente ale statului care desfășoară activități pe aerodromurile civile au obligația de a respecta procedurile stabilite, în temeiul prezentului cod aerian și al reglementărilor specifice aplicabile, de către administratorii aerodromurilor.

(2) Toate activitățile care se derulează în perimetrul unui aerodrom civil se desfășoară sub coordonarea administratorului aerodromului.

(3) Cu excepția operatorilor aeronavelor și a furnizorilor de servicii de navigație aeriană, orice operator economic sau persoană fizică autorizată care desfășoară activități în perimetrul aeroporturilor civile deschise utilizării publice trebuie să dețină un permis de lucru în acest perimetru, eliberat de administratorul aeroportului, în conformitate cu procedurile proprii emise pentru asigurarea respectării cerințelor de siguranță și securitate a aviației civile.

Art. 31. - Facilitățile și serviciile asigurate pe un aerodrom civil deschis utilizării publice sunt accesibile, fără discriminare, tuturor aeronavelor. Administratorul unui aerodrom civil deschis utilizării publice are obligația să asigure publicarea în Publicația de Informare Aeronautică – AIP România a caracteristicilor tehnice ale aerodromului, împreună cu facilitățile și serviciile asigurate.

Art. 32. - (1) Tarifele pentru utilizarea facilităților și furnizarea serviciilor prevăzute la art. 31, asigurate de administratorul aerodromului, modalitatea de plată a tarifelor sau de garantare a plății acestora se stabilesc de administratorul de aerodrom și se publică în Publicația de Informare Aeronautică – AIP România. Tarifele se aplică în mod transparent și nediscriminatoriu, indiferent de naționalitatea aeronavei civile. Administratorul aerodromului poate aplica scheme de reducere a tarifelor, în anumite situații, cu respectarea legislației în domeniul concurenței și ajutorului de stat.

(2) Pe aerodromurile civile deschise utilizării publice sunt scutite de la plata tarifelor aeroportuare de pasager, securitate, dezvoltare, tranzit, transfer, aterizare, staționare și iluminat, următoarele categorii de aeronave:

- a) aeronavele de stat românești;
- b) aeronavele militare străine, pentru care există acorduri bilaterale în acest sens, încheiate în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- c) aeronavele care execută zboruri speciale;
- d) aeronavele nominalizate prin Programul S.A.C., înmatriculate militar;
- e) aeronavele care execută zboruri în folosul Organizației Națiunilor Unite sau al altor organizații internaționale la care România este parte, respectiv în folosul unor organizații neguvernamentale activând în scop umanitar, recunoscute de România;
- f) aeronavele civile care efectuează zboruri de căutare - salvare, autorizate conform reglementarilor specifice aplicabile ;
- g) aeronavele care efectuează zboruri umanitare, autorizate în conformitate cu procedura prevăzută la art. 13 alin. (1);
- h) aeronavele care sunt nevoite să aterizeze din cauza unor situații de forță majoră;
- i) aeronavele care aterizează pentru verificarea încărcăturii din dispoziția unei autorități române;
- j) alte categorii de aeronave prevăzute de lege.

(3) Administratorul unui aerodrom civil deschis utilizării publice poate acorda, în mod transparent și nediscriminatoriu, scutiri de la plata tarifelor prevăzute la alin. (1) și altor categorii de aeronave, cu respectarea legislației în domeniul concurenței și ajutorului de stat.

(4) Scutirile prevăzute la alin. (2) lit. a)- d) se aplică numai pe aerodromurile civile administrate de o entitate juridică la care statul român sau o unitate administrativ teritorială este acționar majoritar sau care funcționează sub autoritatea unei autorități publice locale sau județene.

Art. 33. – Administratorul unui aerodrom civil deschis utilizării publice are obligația încheierii unei asigurări de răspundere civilă pentru acoperirea eventualelor prejudicii produse unei terțe persoane care utilizează infrastructura aerodromului, ca urmare a unei acțiuni ori inacțiuni culpabile a administratorului aerodromului sau a prepușilor ori a mandatarilor acestuia.

Art. 34. – Aterizarea unei aeronave civile pe un aerodrom civil certificat, deschis utilizării publice, echivalează cu acceptarea de către operatorul acesteia a termenilor, condițiilor și tarifelor de utilizare a aerodromului și a serviciilor de navigație aeriană terminală și generează obligația de plată din partea operatorului aeronavei a respectivelor tarife.

Art. 35. – (1) Fără a aduce atingere obligațiilor rezultate pentru statul român din tratatele internaționale la care este parte, administratorul aerodromului civil, direct sau la solicitarea furnizorului serviciilor de navigație aeriană, are dreptul de a reține la sol o aeronavă civilă, în situația în care operatorul aeronavei, direct sau prin reprezentant, nu a plătit, respectiv, nu a garantat plata contravalorii tarifelor de utilizare a aerodromului și a serviciilor de navigație aeriană terminală, conform modalităților de plată, respectiv, garantare publicate în Publicația de Informare Aeronautică – AIP România. Răspunderea pentru orice daună

cauzată pasagerilor sau încărcăturii comerciale ca urmare a reținerii la sol a aeronavei, revine operatorului aeronavei, cu excepția cazului în care acesta face dovada că reținerea la sol a aeronavei s-a prelungit, în mod nejustificat, după efectuarea plății, respectiv, garantarea plății contravalorii tarifelor de utilizare a aerodromului și/sau a serviciilor de navigație aeriană terminală.

(2) Dreptul de retenție prevăzut la alin. (1) operează în favoarea administratorului aerodromului civil sau, după caz, a furnizorului de servicii de navigație aeriană, până la stingerea debitelor sau până se face dovada constituirii unor garanții suficiente în raport cu creanța invocată, dovadă acceptată de administratorul aerodromului civil sau, după caz, de furnizorul de servicii de navigație aeriană, cu respectarea reglementărilor în vigoare.

(3) În funcție de facilitățile utilizate și serviciile furnizate după momentul retenției, tarifele menționate la alin. (1) curg în continuare față de operatorul aeronavei civile până la momentul achitării în întregime a creanței datorate.

CAPITOLUL VI

Personalul aeronautic

SECȚIUNEA 1

Prevederi generale

Art. 36 - În aeronautica civilă și, respectiv, militară funcționează personal aeronautic civil, respectiv, militar, precum și alte categorii de personal.

Art. 37. - (1) Personalul aeronautic civil cuprinde:

- a) personal aeronautic navigant;
- b) personal aeronautic nenavigant.

(2) Drepturile și obligațiile personalului aeronautic civil se stabilesc prin reglementări specifice, în condițiile legii.

Art. 38. - Personalul aeronautic civil navigant cuprinde:

- a) personalul care constituie echipajul de conducere de la bordul aeronavelor civile: piloți, navigatori, mecanici și/sau ingineri de bord și operatori radionaviganți;
- b) personalul de cabină, tehnic sau care îndeplinește alte funcții la bordul aeronavelor civile, calificat pentru categoria respectivă de aeronavă civilă, care, neparticipând la conducerea acestora, exercită la bord activități cu privire la pasageri și mărfuri, activități de control tehnic în vederea constatării stării de navigabilitate, activități de verificare în zbor a funcționării mijloacelor de comunicații electronice, navigație și supraveghere, precum și alte activități aeronautice civile, potrivit reglementărilor specifice aplicabile;
- c) personalul de inspecție în zbor a operațiunilor aeriene;
- d) parașutiștii.

Art. 39. - Personalul aeronautic civil nenavigant cuprinde:

- a) personalul tehnic certificat care lucrează direct la planificarea și pregătirea operațională a zborurilor, la proiectarea, certificarea, fabricația, inspecția, întreținerea, reparația și operarea tehnicii aeronautice;
- b) personalul certificat care furnizează și/sau asigură serviciile de navigație aeriană;

- c) inspectorii aeronautici, cu excepția celor prevăzuți la art. 38 lit. c);
- d) personalul certificat de aerodrom care execută activități specifice, cu impact asupra siguranței sau securității aviației civile;
- e) auditorii de securitate a aviației civile;
- f) personalul certificat care asigură programarea și/sau controlul de la distanță al aeronavelor civile fără pilot la bord.

Art. 40. – (1) Categoriile de personal aeronautic militar sunt reglementate prin lege specială.

(2) Fără a aduce atingere reglementărilor europene specifice, Ministerul Transporturilor și Ministerul Apărării Naționale pot stabili prin reglementări comune, la propunerea Autorității Aeronautice Civile Române și a Autorității Aeronautice Militare Naționale, modalitatea de echivalare sau recunoaștere a programelor de pregătire a unor categorii de personal aeronautic.

SECȚIUNEA a 2-a

Comandantul și echipajul aeronavei civile

Art. 41. - (1) Echipajul aeronavei civile este constituit din personal aeronautic certificat în mod corespunzător, care desfășoară activități la bord în conformitate cu reglementările specifice aplicabile.

(2) Membrii echipajului aeronavei au obligația ca, pe întreaga perioadă a misiunii, să aibă asupra lor documentele de certificare individuale obligatorii prevăzute de reglementările specifice aplicabile.

(3) Echipajul se află în subordinea comandantului de aeronavă civilă.

(4) Comandantul aeronavei civile este desemnat de operatorul aerian, pentru fiecare zbor, cu excepția cazului când prin reglementări specifice se prevede altfel.

Art. 42. - (1) Funcția de comandant de aeronavă civilă este îndeplinită de pilotul comandant, certificat pentru categoria, clasa sau tipul aeronavei civile respective și având licența corespunzătoare în termen de valabilitate.

(2) Persoana care îndeplinește condițiile prevăzute la alin. (1) are funcția de comandant de aeronavă din momentul începerii misiunii și până în momentul terminării acesteia.

(3) Comandantul aeronavei civile care remorchează alte aeronave este comandantul acestora până la declanșarea lor.

Art. 43. - (1) Comandantul aeronavei civile răspunde de pregătirea și executarea în siguranță a fiecărui zbor, precum și de comportamentul și disciplina echipajului la bord și la sol, cu respectarea prevederilor prezentului cod aerian și ale reglementărilor specifice aplicabile.

(2) Acesta va refuza decolarea atunci când constată nereguli cu ocazia îndeplinirii sarcinilor ce îi revin, în conformitate cu reglementările specifice în vigoare.

Art. 44. - (1) În timpul misiunii sale comandantul de aeronavă civilă poate delega atribuții, dar nu poate să își delege responsabilitățile.

(2) În cazul în care acesta este împiedicat din orice cauză, în cursul zborului sau la sol, să își îndeplinească funcția, în lipsa desemnării prealabile a unei alte persoane pentru a-l înlocui, funcția de comandant de

aeronavă civilă va fi exercitată de unul dintre ceilalți membri ai echipajului de conducere, în ordinea stabilită prin reglementările specifice aplicabile.

Art. 45. - (1) Comandantul unei aeronave civile aflate în zbor are jurisdicție asupra întregului personal aeronautic civil aflat la bord.

(2) Dispozițiile date de comandantul de aeronava civilă în timpul zborului, în scopul asigurării siguranței zborului, sunt obligatorii pentru toate persoanele aflate la bord.

(3) Comandantul de aeronava civilă poate debarca orice membru al echipajului și orice pasager la o escală intermediară, pentru motive determinate de siguranța zborului și de păstrarea ordinii în aeronava civilă.

(4) În caz de pericol, comandantul de aeronavă civilă va lua măsurile necesare pentru salvarea pasagerilor, a echipajului, a încărcăturii, precum și a aeronavei, după caz.

(5) În cazul unui accident, comandantul de aeronavă civilă își menține toate prerogativele până în momentul când autoritatea în drept îl eliberează de atribuțiile ce îi revin în legătură cu operarea aeronavei.

Art. 46. - (1) Prin excepție de la prevederile art. 42 alin. (1), operatorul aeronavei poate desemna în funcția de comandant de aeronavă civilă și o altă persoană decât pilotul comandant.

(2) Obligațiile și răspunderile pentru executarea misiunii se împart între comandantul de aeronavă civilă și pilotul comandant, după cum urmează:

a) pilotul comandant răspunde, de la începerea și până la terminarea operațiunii de zbor cu aeronava civilă, de conducerea tehnică și de siguranță a aeronavei, putând lua orice măsuri pentru realizarea siguranței zborului;

b) comandantul de aeronavă răspunde, în conformitate cu dispozițiile prezentului cod aerian de executarea misiunii în bune condiții, pentru toate celelalte aspecte care nu privesc conducerea tehnică și operarea în siguranță a aeronavei.

Art. 47 - În cazul aeronavelor fără pilot la bord, personalul care asigură programarea și/sau controlul de la distanță al acestora răspunde pentru realizarea în siguranță a zborului, de la începerea și până la terminarea operațiunii de zbor, putând lua orice măsuri în acest scop.

CAPITOLUL VII

Operațiuni aeriene civile

SECȚIUNEA 1

Generalități

Art. 48. - Operațiunile aeriene civile se clasifică astfel:

a) operațiuni de transport aerian comercial;

b) operațiuni de aviație generală;

c) zboruri școală;

d) operațiuni de lucru aerian.

SECȚIUNEA a 2-a

Operațiuni de transport aerian comercial

Art. 49. - Operațiunile de transport aerian comercial sunt operațiunile aeriene comerciale care constau în efectuarea transportului de pasageri, bagaje, mărfuri și/sau poștă, prin curse regulate sau neregulate, pe bază de contract de transport încheiat între transportatorul aerian și beneficiarul transportului. Transporturile aeriene comerciale executate în spațiul aerian național sunt supuse Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, reglementărilor europene și tratatelor internaționale la care România este parte.

Art. 50. - (1) Transportatorul aerian răspunde pentru orice prejudiciu produs prin decesul sau vătămarea sănătății pasagerilor ori avarierea sau pierderea bagajelor, a mărfii și/sau a poștei transportate.

(2) Regimul răspunderii transportatorului aerian este reglementat în conformitate cu prevederile dreptului comun, în măsura în care nu s-a stabilit altfel prin reglementări europene sau prin tratatele internaționale la care România este parte.

Art. 51 - Transporturile aeriene comerciale efectuate prin curse regulate sunt transporturile aeriene executate după orare publicate și rute prestabilite, destinate să asigure legătura între două sau mai multe aeroporturi și în care capacitatea comercială disponibilă este pusă la dispoziție publicului contra cost.

Art. 52. - (1) Transporturile aeriene comerciale, altele decât cele prevăzute la art. 51, se efectuează prin curse neregulate.

(2) Transporturile aeriene comerciale prin curse neregulate includ și zborurile care nu implică transportul pasagerilor între aerodromuri diferite, efectuate contra cost sau în schimbul altor compensații, cu unul sau mai mulți pasageri la bord.

Art. 53. - (1) Transportatorii aerieni români pot efectua transporturi aeriene comerciale pe rute interne sau internaționale, prin curse regulate sau neregulate, numai în condițiile deținerii unui certificat de operator aerian în termen de valabilitate și a unei licențe de operare eliberată de Ministerul Transporturilor în conformitate cu prevederile reglementărilor europene și cu cele naționale specifice.

(2) Excepții de la prevederile alin. (1) se pot stabili prin reglementări naționale specifice emise de Ministerul Transporturilor sau prin reglementări europene.

(3) Transportatorii aerieni străini pot efectua transporturi aeriene comerciale spre/dinspre România sau în interiorul României, în conformitate cu prevederile reglementărilor europene și ale tratatelor internaționale la care România este parte, precum și, după caz, în baza drepturilor de trafic acordate de Ministerul Transporturilor, în condițiile legii.

Art. 54. - Aeronavele, precum și persoanele și bunurile de la bordul acestora, care înainte de/după operarea pe o rută internațională au fost/urmează să fie utilizate în operarea cu drepturi de trafic pe rute interne, se supun controlului vamal și de frontieră la intrarea în/ieșirea din România.

SECȚIUNEA a 3-a

Operațiuni de aviație generală și lucru aerian. Zboruri școală.

Art. 55. - (1) Operațiunile de aviație generală sunt operațiuni aeriene necomerciale și cuprind:

a) transporturile aeriene în interes propriu;

b) zborurile în interes propriu;

c) zborurile particulare.

(2) Transporturile aeriene în interes propriu reprezintă operațiunile de aviație generală executate de o persoană juridică, fără perceperea unui tarif sau a echivalentului acestuia în bunuri ori servicii, utilizându-se aeronave civile proprii sau închiriate, care constituie accesoriul unei alte activități economice executate de persoana respectivă, beneficiarul transportului.

(3) Zborurile în interes propriu reprezintă operațiunile de aviație generală, altele decât transporturile aeriene în interes propriu, efectuate de persoane fizice sau juridice, cu aeronave civile proprii sau închiriate, pentru și în susținerea nevoilor activităților proprii, fără perceperea unui tarif sau a echivalentului acestuia în bunuri ori servicii. Zborurile în interes propriu includ și zborurile efectuate exclusiv în scop sportiv.

(4) Zborurile particulare reprezintă operațiunile de aviație generală efectuate de deținătorii de aeronave civile, persoane fizice, exclusiv în scop necomercial.

(5) Operațiunile de aviație generală se efectuează cu respectarea reglementărilor naționale și/sau europene specifice.

Art. 56. – (1) Operațiunile de lucru aerian sunt operațiunile aeriene comerciale specializate efectuate pentru construcții, agricultură, protecția mediului, fotografiere, supraveghere, observare și patrulare, publicitate, cercetare științifică, precum și în alte scopuri, de către operatori de aeronave civile care îndeplinesc cerințele prevăzute în reglementări naționale și/sau europene specifice.

(2) Operațiunile de lucru aerian în spațiul aerian național pot fi efectuate și de către operatori de aeronave din alte state numai în condițiile stabilite prin reglementări specifice naționale sau, după caz, europene.

Art. 57. - Zborurile școală sunt zboruri efectuate pentru derularea cursurilor de pregătire practică în zbor, în cadrul organizațiilor de pregătire certificate sau de către persoane fizice certificate ca instructor, cu respectarea reglementărilor naționale și/sau europene specifice, pe baze comerciale sau necomerciale.

Art. 58. - Regimul răspunderii operatorilor de aeronave care efectuează operațiuni de aviație generală, operațiuni de lucru aerian sau zboruri școală în spațiul aerian național este reglementat în conformitate cu prevederile dreptului comun, în măsura în care nu s-a stabilit altfel prin reglementări europene sau printr-un tratat internațional la care România este parte.

CAPITOLUL VIII

Protecția mediului

Art. 59. - În sensul prezentului cod aerian, protecția mediului reunește toate activitățile care au ca scop reducerea impactului negativ al aviației civile asupra mediului și sănătății populației, datorat zgomotului produs de mișcările aeronavelor civile pe aerodromurile civile certificate și în vecinătățile acestora, emisiilor motoarelor aeronavelor civile și ale echipamentelor cu motoare cu ardere internă, substanțelor folosite în cadrul activităților aeronautice civile și deșeurilor rezultate în urma desfășurării acestor activități, precum și prevenirea, reducerea și înlăturarea poluărilor și/sau contaminărilor rezultate în perimetrul aerodromurilor civile ca urmare a unor evenimente de aviație în care sunt implicate bunuri periculoase transportate sau care urmează să fie transportate aerian.

Art. 60 - Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, prin autoritățile publice din subordine, este autoritatea competentă responsabilă cu monitorizarea implementării la nivelul unităților de aviație civilă a

dispozițiilor reglementărilor naționale și europene din domeniul protecției mediului, inclusiv a reglementărilor referitoare la evaluarea și gestionarea zgomotului ambiant pentru aerodromurile civile certificate din România.

Art. 61 - Restricțiile de operare a unor categorii de aeronave civile pe toate aerodromurile civile certificate din România sau în spațiul aerian național, precum și de înmatriculare a acestora în România în funcție de standardul de emitere a certificatului de zgomot, se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la inițiativa Ministerului Transporturilor, în condițiile în care nu sunt stabilite prin reglementări europene direct aplicabile.

Art. 62 - Furnizorul de servicii de navigație aeriană are ca prioritate obligația îndeplinirii obiectivelor de siguranță a traficului aerian, fluidizarea fluxurilor de trafic aerian și aplicarea, ori de câte ori este posibil, a unor măsuri de limitare a impactului traficului aerian asupra mediului, atunci când astfel de măsuri nu contravin obiectivelor de siguranță sus menționate.

Art. 63. - (1) Aerodromurile civile certificate din România pentru care există obligația realizării hărților strategice de zgomot și a planurilor de acțiune aferente, precum și criteriile care stau la baza realizării acestora, sunt stabilite prin hotărâre a Guvernului, la inițiativa autorității publice centrale pentru protecția mediului.

(2) Administratorii aerodromurilor civile certificate din România prevăzute la alin. (1) au obligația ca, atunci când elaborează programe de dezvoltare a infrastructurii de aerodrom, să utilizeze cartarea zgomotului în vederea previzionării impactului activităților viitoare asupra vecinătăților aerodromurilor.

(3) Autoritățile administrației publice locale au obligația integrării în documentațiile de urbanism și de amenajare a teritoriului a hărților strategice de zgomot prevăzute la alin. (1), precum și a programelor de dezvoltare specificate la alin. (2), împreună cu rezultatele cartării zgomotului.

(4) Metodologia de cartare a zgomotului în vederea previzionării impactului activităților existente și viitoare de pe un aerodrom asupra vecinătăților acestuia, se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la inițiativa autorității publice centrale pentru protecția mediului.

Art. 64. - (1) Autoritățile administrației publice locale care administrează teritoriile aflate în vecinătatea aerodromurilor au obligația realizării unei zonări acustice a vecinătăților aerodromurilor civile prin utilizarea metodologiei de cartare a zgomotului prevăzută la art. 63 alin. (4).

(2) Zonele de protecție acustică a vecinătăților fiecărui aerodrom civil certificat din România se integrează, împreună cu restricțiile asociate, prin grija autorităților administrației publice locale, în documentațiile de urbanism și amenajare a teritoriului, cu respectarea reglementărilor europene și naționale din domeniul evaluării impactului asupra mediului.

(3) Autoritățile administrației publice locale au obligația realizării unor politici de dezvoltare și amenajare a teritoriilor aflate în vecinătatea aerodromurilor civile certificate din România, luând în considerare restricțiile asociate zonelor de protecție acustică.

Art. 65. - (1) Administratorul fiecărui aerodrom civil certificat, deschis sau închis utilizării publice, are obligația elaborării și implementării, cu respectarea reglementărilor și procedurilor legale aplicabile, a unui plan operațional de intervenție pentru înlăturarea contaminărilor rezultate în perimetrul aerodromului ca urmare a unor evenimente de aviație în care sunt implicate substanțe periculoase transportate sau care urmează să fie transportate aerian.

(2) În cazul în care operațiunile aeriene se desfășoară pe un teren dintre cele prevăzute la art. 14 alin. (2) sau (4), operatorul aeronavei are obligația înlăturării, cu respectarea reglementărilor și procedurilor legale aplicabile, a oricărei contaminări rezultate pe terenul respectiv ca urmare a unor evenimente de aviație civilă în care sunt implicate substanțe periculoase transportate sau care urmează să fie transportate aerian, cu suportarea integrală a costurilor aferente, conform principiului „poluatorul plătește”.

Art. 66. - Ministerul Transporturilor împreună cu autoritatea publică centrală pentru protecția mediului elaborează și actualizează planul național de acțiune pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră rezultate ca urmare a activităților specifice aviației civile, care se aprobă prin ordin comun al celor două autorități.

CAPITOLUL IX

Siguranța

SECȚIUNEA 1

Generalități

Art. 67. - (1) Siguranța reprezintă o cerință obligatorie și, totodată, un criteriu de performanță fundamental pentru orice activitate aeronautică civilă sau cu aeronave de stat.

(2) Siguranța în aviație se realizează prin:

- a) emiterea de reglementări specifice, inclusiv stabilirea obiectivelor de siguranță, precum și a nivelurilor de siguranță cerute sau minim acceptabile;
- b) asigurarea cadrului de implementare a reglementărilor, obiectivelor și nivelurilor de siguranță;
- c) exercitarea funcției de supervizare a siguranței.

(3) Stabilirea obiectivelor de siguranță în aviația civilă la nivel național, precum și a nivelurilor de siguranță cerute sau minim acceptabile prevăzute la alin. (2) lit. a) se realizează prin Programul național de siguranță în aviația civilă, care se aprobă prin ordin al ministrului transporturilor, la propunerea Autorității Aeronautice Civile Române.

Art. 68. - (1) Funcția de supervizare a siguranței în aviația civilă la nivel național se îndeplinește de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română în calitate de organism tehnic specializat al Ministerului Transporturilor și autoritate națională de supervizare, care funcționează independent de agenții aeronautici civili supuși supervizării. Atribuțiile ce revin Autorității Aeronautice Civile Române în calitate de autoritatea națională de supervizare se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare al acesteia, aprobat prin hotărâre a Guvernului.

(2) Ministerul Transporturilor nu poate interveni în activitățile desfășurate de Autoritatea Aeronautică Civilă Română în exercitarea funcției de supervizare a siguranței sau în exercitarea atribuțiilor delegate prevăzute la art. 6 alin. (1).

(3) În îndeplinirea funcției de supervizare a siguranței, Autoritatea Aeronautică Civilă Română poate propune Ministerului Transporturilor restricționarea sau interzicerea temporară a traficului aerian general într-o porțiune sau în întreg spațiul aerian național atunci când constată că siguranța zborului este în pericol.

Art. 69. - (1) Autoritatea Aeronautică Civilă Română poate interzice temporar sau poate restricționa efectuarea de zboruri în spațiul aerian național de către aeronavele civile despre care sunt deținute informații

că operarea ori întreținerea acestora nu corespunde standardelor minime de siguranță stabilite în baza prevederilor Convenției de la Chicago.

(2) În cazul în care astfel de neconformități cu standardele minime de siguranță stabilite în baza prevederilor Convenției de la Chicago sunt sesizate cu ocazia inspecțiilor la sol efectuate pe aerodromurile din România, conform reglementărilor specifice aplicabile, iar măsurile corective subsecvente nu sunt aplicate înaintea efectuării zborului următor sau sunt necorespunzătoare, Autoritatea Aeronautică Civilă Română poate decide reținerea la sol a aeronavei civile respective, până la remedierea deficiențelor semnalate, urmând a informa imediat Ministerul Transporturilor și alte autorități române interesate, operatorul aeronavei, precum și, după caz, autoritatea aeronautică a statului de înmatriculare a aeronavei reținute.

(3) Măsurile necesare pentru reținerea la sol a aeronavei civile prevăzute la alin. (2) vor fi luate de administratorul aerodromului, la solicitarea Autorității Aeronautice Civile Române.

Art. 70. - Funcția de supervizare a siguranței în aviația militară se îndeplinește de către Autoritatea Aeronautică Militară Națională care își exercită atribuțiile de natură tehnică stabilite prin acte normative specifice.

Art. 71. – Ministerul Apărării Naționale poate interzice temporar sau poate restricționa efectuarea zborurilor operaționale în spațiul aerian național de către aeronavele de stat despre care sunt deținute informații verificate sau confirmate că operarea ori întreținerea acestora nu corespunde standardelor minime de siguranță stabilite prin reglementări militare specifice

SECȚIUNEA a 2-a

Certificarea agenților aeronautici

Art. 72. – (1) În scopul realizării siguranței, următoarele categorii de agenți aeronautici civili sunt supuși certificării și/sau supravegherii continue de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română, potrivit reglementărilor specifice naționale și/sau, după caz, europene:

- a) operatorii aeronavelor civile, corespunzător cu operațiunile aeriene civile pe care le desfășoară;
- b) agenții aeronautici civili care au ca obiect de activitate proiectarea, fabricația, întreținerea și reparația aeronavelor, motoarelor, elicelor, pieselor și echipamentelor asociate;
- c) agenți aeronautici civili care asigură administrarea aerodromurilor civile;
- d) agenți aeronautici civili care au ca obiect de activitate furnizarea serviciilor de navigație aeriană, precum și a serviciilor aferente gestionării activităților și deplasării aeronavelor și vehiculelor pe platforma unui aerodrom;
- e) agenții aeronautici civili care se ocupă cu pregătirea personalului aeronautic civil;
- f) agenții aeronautici civili care au ca obiect de activitate proiectarea procedurilor de zbor;
- g) alte categorii de agenți aeronautici civili, potrivit reglementărilor specifice aplicabile.

(2) Documentele de certificare emise pentru agenții aeronautici prevăzuți la alin. (1) de către statele membre ale Uniunii Europene sau de alte state cu care Uniunea Europeană are încheiate tratate specifice, sunt recunoscute automat pe teritoriul României, în condițiile în care este astfel stabilit prin reglementările europene aplicabile și/sau prin tratatele la care România este parte.

Art. 73. - În scopul realizării siguranței, următoarele categorii de agenți aeronautici sunt supuși certificării și supravegherii continue de către Autoritatea Aeronautică Militară Națională:

- a) operatorii aeronavelor de stat corespunzător cu operațiunile aeriene pe care le desfășoară;
- b) agenții aeronautici care au ca obiect de activitate proiectarea, fabricația și întreținerea aeronavelor de stat, motoarelor, elicelor, pieselor și echipamentelor asociate, precum și cei care au ca obiect de activitate procesele specializate, inclusiv încercările de tip, testările specializate și distribuirea produselor aeronautice utilizate de operatorii aeronavelor de stat;
- c) agenții aeronautici care desfășoară activități de proiectare, construcții, montaj, reparații și întreținere pentru elemente de infrastructură și echipamente necesare desfășurării activităților aeronautice militare și care concură direct la siguranța zborului;
- d) agenții aeronautici care au ca obiect de activitate furnizarea serviciilor de navigație aeriană militară, precum și activitățile aeroportuare pe aerodromuri militare;
- e) agenții aeronautici care se ocupă cu pregătirea personalului aeronautic militar;
- f) agenții aeronautici care au ca obiect de activitate selecția, evaluarea, testarea sau expertizarea medicală și psihologică a personalului aeronautic militar;
- g) alte categorii de agenți aeronautici militari, potrivit reglementărilor specifice aplicabile.

SECȚIUNEA a 3-a

Certificarea personalului aeronautic

Art. 74. - (1) Categoriile de personal aeronautic civil, documentele de certificare obligatorii pentru exercitarea de către personalul aeronautic civil a activităților aeronautice civile, precum și cerințele pentru obținerea documentelor de certificare sunt stabilite prin reglementări specifice emise de Ministerul Transporturilor și/sau prin reglementări europene.

(2) Documentele de certificare obligatorii pentru exercitarea de către personalul aeronautic militar a activităților aeronautice militare, precum și cerințele pentru obținerea documentelor de certificare se stabilesc prin reglementări specifice emise de Ministerul Apărării Naționale.

(3) Orice persoană care face dovada îndeplinirii cerințelor prevăzute în reglementările specifice aplicabile poate solicita certificarea ca personal aeronautic.

Art. 75. - Documentele de certificare ale personalului aeronautic sunt documente nominale individuale, obligatorii pe întreaga durată a desfășurării activității ca personal aeronautic.

Art. 76. – (1) În condițiile în care tratatele internaționale la care România este parte nu prevăd altfel, documentele de certificare emise de alte state pot fi recunoscute sau validate în România numai dacă criteriile în baza cărora au fost eliberate se situează cel puțin la nivelul standardelor și practicilor recomandate de Organizația Aviației Civile Internaționale și în condițiile îndeplinirii cerințelor reglementărilor naționale specifice aplicabile și/ sau ale tratatelor la care România este parte.

(2) Documentele de certificare emise de către statele membre ale Uniunii Europene sau de alte state cu care Uniunea Europeană are încheiate tratate specifice, sunt recunoscute automat pe teritoriul României, în condițiile în care este astfel stabilit prin reglementările europene aplicabile și/sau prin tratatele la care România este parte.

Art. 77. – Pregătirea personalului aeronautic civil se efectuează în conformitate cu reglementările specifice emise de Ministerul Transporturilor și/sau cu reglementările europene.

Art. 78. - Examinarea medicală a candidaților care solicită certificarea ca personal aeronautic civil se efectuează, în condițiile legii, în conformitate cu reglementările specifice emise de Ministerul Transporturilor și/sau cu reglementările europene aplicabile.

SECȚIUNEA a 4-a

Certificarea aeronavelor și a parașutelor

Art. 79. - (1) Aeronavele care se înmatriculează în România, motoarele și elicele acestora trebuie să dețină un certificat de tip emis potrivit reglementărilor specifice aplicabile, care să acopere produsul complet, inclusiv toate piesele și echipamentele instalate pe acesta.

(2) În certificatul de tip se înscriu condițiile și limitările care sunt cerute în interesul siguranței zborului.

Art. 80. - Piesele și echipamentele pot deține un certificat specific în urma demonstrării că acestea sunt conforme cu specificațiile detaliate de navigabilitate stabilite.

Art. 81. - (1) Fiecare aeronavă trebuie să dețină un certificat de navigabilitate emis în urma demonstrării că aeronava este conformă cu proiectul de tip aprobat în certificatul de tip și că întreaga documentație, inspecțiile și încercările relevante demonstrează că aeronava este în condiție de operare în siguranță.

(2) În certificatul de navigabilitate se înscriu categoriile de activități pentru care aeronava poate fi utilizată, precum și alte condiții și limitări impuse de siguranța zborului.

(3) Fiecare parașută utilizată de personalul aeronautic civil în spațiul aerian național trebuie să dețină un document de admisibilitate la salt. Tipul documentelor de admisibilitate la salt și procedura de emiteră a acestora se stabilesc prin reglementări specifice emise de Ministerul Transporturilor.

(4) Prin reglementări specifice emise de Ministerul Transporturilor sau, după caz, prin reglementări europene pot fi stabilite categorii de aeronave civile care pot fi utilizate fără să dețină certificat de tip și/ sau de navigabilitate, în baza unor documente echivalente de navigabilitate sau fără nici un astfel de document.

(5) Ministerul Transporturilor poate stabili, prin reglementări specifice, categorii de parașute care, prin excepție de la prevederile alin. (3), pot fi utilizate fără să dețină un document de admisibilitate la salt, în baza unor documente echivalente sau fără nici un astfel de document.

Art. 82. - (1) Certificarea aeronavelor civile se face în conformitate cu reglementările specifice, emise de Ministerul Transporturilor și/sau, după caz, cu reglementările europene aplicabile.

(2) Certificatul de navigabilitate sau documentul echivalent de navigabilitate trebuie să se afle în permanență la bordul aeronavei civile sau al aeronavelor de stat de transport; în cazul aeronavei fără pilot la bord, certificatul de navigabilitate sau documentul echivalent trebuie să se afle în permanență asupra persoanei care asigură controlul acesteia de la distanță.

Art. 83. – (1) Certificarea aeronavelor de stat și a parașutelor utilizate de personalul aeronautic militar se face în conformitate cu reglementările specifice emise de Ministerul Apărării Naționale.

(2) Ministerul Apărării Naționale poate stabili categorii și/sau tipuri de aeronave de stat și parașute care pot fi utilizate fără să dețină certificat de tip și/ sau de navigabilitate.

SECȚIUNEA a 5-a

Zone supuse servituților aeronautice

Art. 84. – Având în vedere dispozițiile art. 38 din Regulamentul (UE) nr. 2018/1139, în scopul asigurării siguranței zborului se stabilesc, în conformitate cu reglementările specifice emise, la propunerea Autorității Aeronautice Civile Române, de Ministerul Transporturilor cu respectarea standardelor și practicilor recomandate de Organizația Aviației Civile Internaționale în baza dispozițiilor art. 37 al Convenției de la Chicago și prevăzute în anexele la această Convenție, zone supuse servituților aeronautice civile aferente aerodromurilor civile certificate și echipamentelor serviciilor civile de navigație aeriană, precum și restricții asociate acestor zone legate de regimul construcțiilor, destinația și utilizarea terenurilor.

Art. 85. - (1) Limitele zonelor supuse servituților aeronautice civile și restricțiile asociate acestor zone se determină de către administratorul aerodromului civil sau, după caz, de către cel al echipamentelor serviciilor civile de navigație aeriană, în conformitate cu reglementările specifice prevăzute la art. 84, se avizează de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română, în exercitarea funcției de supervizare a siguranței ce revine acesteia, și se transmit autorităților administrației publice locale și județene pe teritoriul cărora se extind aceste zone, pentru a fi incluse în documentațiile de urbanism și amenajare a teritoriului, iar pentru informare și instituției Prefectului. Emiterea avizului Autorității Aeronautice Civile Române se realizează în conformitate cu procedura aprobată de directorul general al Autorității Aeronautice Civile Române, publicată pe site-ul acestei autorități.

(2) Autoritățile administrației publice locale au obligația integrării în documentațiile de urbanism și de amenajare a teritoriului, în condițiile legii, a zonelor supuse servituților aeronautice determinate și transmise conform alin. (1), împreună cu restricțiile asociate acestor zone.

(3) Autorizația de construire a unui aerodrom civil nou va putea fi emisă numai în condițiile în care zonele supuse servituților aeronautice civile și restricțiile asociate, determinate în conformitate cu reglementările specifice prevăzute la art. 84, sunt incluse în documentațiile de urbanism și de amenajare a teritoriului aprobate în condițiile legii, cu avizul prealabil al Autorității Aeronautice Civile Române.

Art. 86. - (1) Ministerul Apărării Naționale, în scopul asigurării siguranței zborului, stabilește prin reglementările specifice zone de interes militar și zone supuse servituților aeronautice militare aferente aerodromurilor militare, radarelor militare de supraveghere și control al utilizării spațiului aerian, precum și echipamentelor serviciilor de navigație aeriană militară.

(2) Ministerul Apărării Naționale stabilește limitele zonelor de interes militar și ale zonelor supuse servituților aeronautice militare pentru aerodromurile militare, și pentru pozițiile echipamentelor radarelor militare de supraveghere și control al utilizării spațiului aerian sau de navigație aeriană.

(3) Zonele supuse servituților aeronautice militare se determină de către administratorul aerodromului sau de către cel al echipamentelor serviciilor de navigație aeriană, în conformitate cu reglementările specifice prevăzute la art.86, alin.(1), se avizează de către Autoritatea Aeronautică Militară Națională, se înscriu în cartea funciară și se transmit, împreună cu restricțiile asociate legate de regimul construcțiilor, destinația și utilizarea terenurilor, autorităților administrației publice locale și județene pe teritoriul cărora se extind aceste zone, pentru a fi cuprinse în documentațiile de urbanism și amenajare a teritoriului

(4) Autoritățile administrației publice locale și județene au obligația integrării în documentațiile de urbanism și de amenajare a teritoriului, în condițiile legii, a zonelor supuse servituților aeronautice determinate conform alin.(1), împreună cu restricțiile asociate acestor zone.

Art. 87. – (1) Orice modificare a regulamentului local de urbanism, precum și orice lucrare sau schimbare a destinației și/sau utilizării unui teren în zonele supuse servituților aeronautice civile se face numai cu avizul Autorității Aeronautice Civile Române, emis în exercitarea funcției de supervizare a siguranței ce revine

acesteia, iar în cazul aerodromurilor civile utilizate și ca baze de operare pentru aeronave de stat, cu avizul Autorității Aeronautice Civile Române și al Ministerului Apărării Naționale. Avizului Autorității Aeronautice Civile Române, precum și celui al Ministerului Apărării Naționale nu i se aplică dispozițiile legislației privind aprobarea tacită.

(2) Autoritățile administrației publice locale pe raza cărora se găsesc zone supuse servituților aeronautice civile au obligația de a supraveghea respectarea restricțiilor asociate acestor zone și de a transmite Autorității Aeronautice Civile Române, administratorului aerodromului sau al echipamentului de navigație aeriană din zonele respective, documentul de recepție a lucrărilor aferente construcțiilor autorizate în baza avizului Autorității Aeronautice Civile Române.

Art. 88. — În zonele de interes militar și cele supuse servituților aeronautice militare orice modificare a regulamentului local de urbanism, precum și orice lucrare sau schimbare a destinației și/sau utilizării unui teren poate fi efectuată numai cu avizul Ministerului Apărării Naționale iar în cazul aerodromurilor militare certificate și pentru operațiuni cu aeronave civile, cu avizul Ministerului Apărării Naționale și al Autorității Aeronautice Civile Române.

Art. 89. - Orice persoană fizică sau juridică are obligația respectării restricțiilor impuse prin reglementările specifice referitoare la zonele supuse servituților aeronautice sau, după caz, la zonele de interes militar, precum și prin avizele prevăzute la art. 87 și 88.

SECȚIUNEA a 6-a

Date de teren și obstaculare

Art. 90 - Administratorii aerodromurilor civile certificate unde sunt aplicate proceduri de zbor instrumental au obligația să asigure baze de date de teren și obstaculare în format electronic, în conformitate cu standardele și practicile recomandate prevăzute în *Anexa 15 – Servicii de informare aeronautică*, la Convenția de la Chicago și cu reglementările europene aplicabile.

Art. 91. - (1) Obligația prevăzută la art. 90 în sarcina administratorului aerodromului, se limitează la zonele 2, 3 și 4 astfel cum sunt acestea definite în *Anexa 15 – Servicii de informare aeronautică*, la Convenția de la Chicago și poate fi dusă la îndeplinire prin contractarea unor furnizori de servicii specifice sau prin încheierea, în condițiile legii, a unor aranjamente cu autorități și instituții publice cu atribuții în domeniul colectării și întreținerii bazelor de date de teren și obstaculare la nivel național.

(2) Entitățile care asigură serviciile de proiectare a procedurilor de zbor și, respectiv, de elaborare a hărților aeronautice aferente unui aerodrom au acces la bazele de date de teren și obstaculare, în baza unor aranjamente încheiate cu administratorul aerodromului.

(3) Persoanele fizice și juridice care realizează pe teritoriul României, cu respectarea legislației specifice, construcții cu înălțimea de la sol mai mare sau egală cu 45 de metri, au obligația notificării Autorității Aeronautice Civile Române cu privire la natura construcției, înălțimea și coordonatele acesteia, în termen de 48 de ore de la finalizarea construcției. Notificarea se realizează în conformitate cu procedura aprobată de directorul general al Autorității Aeronautice Civile Române și publicată pe site-ul acesteia. Autoritatea Aeronautică Civilă Română informează în mod corespunzător, după caz, administratorul aerodromului civil certificat în vecinătatea căruia este amplasată construcția, precum și Ministerul Apărării Naționale.

(4) Construcțiile prevăzute la alin. (3) trebuie balizate și, după caz, marcate în conformitate cu reglementările specifice emise de Ministerul Transporturilor, la propunerea Autorității Aeronautice Civile Române.

SECȚIUNEA a 7-a

Transferul responsabilităților de supraveghere a siguranței

Art.92. - În cazul unei aeronave civile înmatriculate într-un alt stat și operate de un operator aerian civil român, Ministerul Transporturilor prin Autoritatea Aeronautică Civilă Română poate încheia, conform Convenției de la Chicago și cu respectarea legislației naționale în domeniul tratatelor internaționale, acorduri bilaterale cu autoritățile aeronautice din acel stat, prin care se preiau, în totalitate sau în parte, funcțiile și obligațiile ce revin statului de înmatriculare a aeronavei.

Art. 93. - În cazul unei aeronave civile înmatriculate în România și operate de un operator aerian civil dintr-un alt stat, Ministerul Transporturilor prin Autoritatea Aeronautică Civilă Română poate încheia, conform Convenției de la Chicago și cu respectarea legislației naționale în domeniul tratatelor internaționale, acorduri bilaterale cu autoritățile aeronautice din acel stat prin care se transferă, în totalitate sau în parte, funcțiile și obligațiile ce revin statului român în calitate de stat de înmatriculare a aeronavei.

Art. 94. - Acordurile de transfer de responsabilitate încheiate între state parte la Convenția de la Chicago, în baza articolului 83bis al Convenției, se recunosc de România.

CAPITOLUL X

Securitatea aviației civile

Art. 95. - (1) Coordonarea la nivel național a aplicării standardelor de bază comune în domeniul securității aviației civile, stabilite prin reglementări specifice naționale și europene, se realizează pe baza Programului Național de Securitate a Aviației Civile, elaborat de Ministerul Transporturilor și aprobat prin hotărâre a Guvernului.

(2) Monitorizarea aplicării standardelor de bază comune în domeniul securității aviației civile, stabilite prin reglementări specifice naționale și europene, se realizează pe baza Programului național de control al calității în securitatea aviației civile, aprobat prin ordin al Ministrului Transporturilor.

Art. 96. - (1) Autoritatea competentă în domeniul securității aviației civile la nivel național este Ministerul Transporturilor care își poate exercita atribuțiile privind coordonarea și monitorizarea aplicării standardelor de bază comune în domeniul securității aviației civile, precum și alte atribuții în domeniul securității aviației civile direct și/sau prin delegare de competență către Autoritatea Aeronautică Civilă Română, în condițiile legii.

(2) Coordonarea interinstituțională pe aspecte ce țin de securitatea aviației se realizează în cadrul Comitetului național de securitate a aviației, organism consultativ, fără personalitate juridică. Înființarea, componența și atribuțiile Comitetului național de securitate a aviației se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Transporturilor.

CAPITOLUL XI

Facilități

Art. 97. – (1) Facilitățile se asigură pe aeroporturile din România în conformitate cu standardele și practicile recomandate, emise de organizațiile internaționale de aviație civilă la care România este parte, precum și cu reglementările europene și/sau naționale specifice în vigoare.

(2) Ministerul Transporturilor elaborează Programul național de facilități în domeniul transportului aerian, în conformitate cu cerințele *Anexei nr. 9 – Facilități*, la Convenția de la Chicago, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Art. 98. - Administratorii aeroporturilor civile au obligația să asigure condițiile pentru implementarea și asigurarea funcționării sistemului de facilități la aeroporturile pe care le administrează.

CAPITOLUL XII

Căutarea și salvarea

Art. 99. - (1) În regiunea de informare a zborurilor – FIR București serviciile de alarmare și misiunile de căutare și salvare a victimelor și supraviețuitorilor unui accident de aviație se realizează în conformitate cu legislația națională referitoare la managementul situațiilor de urgență și cu obligațiile ce decurg pentru România din tratatele internaționale la care este parte.

(2) Responsabilitățile instituțiilor care desfășoară misiunile de căutare și salvare a victimelor și supraviețuitorilor unui accident de aviație, precum și sistemul de coordonare a acestor misiuni se stabilesc prin hotărâre a Guvernului;

(3) Căutarea și salvarea victimelor și supraviețuitorilor unui accident de aviație în care este implicată o aeronavă de stat se realizează în conformitate cu reglementările specifice emise de Ministerul Apărării Naționale.

Art. 100. - Misiunile de căutare și salvare se desfășoară cu privire la toate victimele și supraviețuitorii unui accident de aviație, indiferent de naționalitatea acestora sau înmatricularea aeronavei

Art. 101. - Toate autoritățile publice, precum și persoanele fizice și juridice solicitate au obligația de a acorda asistență în cazul operațiunilor de căutare și de salvare, urmărindu-se prioritar salvarea vieților omenești, precum și prevenirea amplificării daunelor și conservarea dovezilor esențiale pentru anchetarea adecvată a accidentelor.

Art. 102. - (1) Orice transportator aerian român are obligația elaborării și aplicării unui plan de acțiune care să conțină măsuri de acordare a asistenței necesare desfășurării operațiunilor de căutare și de salvare, precum și măsuri de asistență imediată acordată victimelor unui accident de aviație și rudelor acestora, indiferent de locul producerii accidentului.

(2) În ceea ce privește asistența acordată victimelor unui accident de aviație și rudelor acestora, planul va conține cel puțin măsuri și resurse pentru punerea la dispoziția rudelor victimelor unui accident de aviație, imediat după producerea acestuia, a unei linii telefonice speciale, asigurarea, la cerere, a transportului rudelor victimelor la locul producerii accidentului și asigurarea asistenței psihologice pentru victimele accidentului și rudele acestora.

CAPITOLUL XIII

Investigația privind siguranța în aviație

Art. 103. - (1) Orice accident sau incident grav de aviație civilă produs în spațiul aerian național sau pe teritoriul României face obiectul unei investigații privind siguranța în aviația civilă.

(2) Autoritatea de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile, instituție publică cu personalitate juridică aflată în subordinea Ministerului Transporturilor, este autoritatea unică în domeniul investigațiilor și analizelor privind siguranța aviației civile la nivel național cu atribuții în organizarea, conducerea, coordonarea, controlul și efectuarea investigațiilor privind siguranța aviației civile, în condițiile legii și ale Regulamentului (UE) nr. 996/2010.

(3) În condițiile în care nu contravine reglementărilor europene aplicabile, prin actul normativ privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile se pot stabili excepții de la dispozițiile alin. (1).

Art. 104. - (1) Scopul investigației privind siguranța în aviația civilă îl reprezintă prevenirea producerii unor accidente și incidente, prin culegerea și analizarea informațiilor, expunerea concluziilor, inclusiv determinarea cauzei, și/sau a factorilor contributivi și, atunci când este cazul, formularea de recomandări privind siguranța în aviație.

(2) Obiectivul investigației privind siguranța în aviația civilă este creșterea și menținerea siguranței în aviația civilă la un nivel ridicat prin emiterea recomandărilor privind siguranța în vederea prevenirii producerii unor evenimente similare.

(3) Investigațiile privind siguranța în aviația civilă sunt independente de ancheta penală, administrativă și disciplinară și nu urmăresc în nici un caz să stabilească a cui este culpa sau răspunderea. Acestea sunt distincte de orice proceduri judiciare sau administrative destinate stabilirii culpei sau răspunderii și nu aduc atingere acestor proceduri.

(4) Stabilirea responsabilităților, a persoanelor vinovate, a gradului de vinovăție, precum și aplicarea sancțiunilor sunt de competența organelor abilitate prin lege.

Art. 105. - (1) Activitatea de investigație privind siguranța în aviația civilă desfășurată de Autoritatea de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile se realizează în conformitate cu prevederile reglementărilor europene în vigoare, precum și ale standardelor și practicilor recomandate de Organizația Aviației Civile Internaționale.

(2) Orice persoană fizică sau juridică are obligația să nu împiedice activitatea de investigație privind siguranța desfășurată de investigatorii Autorității de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile și să pună la dispoziția acestora toate înregistrările, informațiile și documentele relevante ce privesc respectiva investigație.

Art. 106. - (1) Autoritatea de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile are obligația instituirii la nivel național a unui sistem de raportare obligatorie a evenimentelor care pot reprezenta un risc semnificativ pentru siguranța aviației civile, în conformitate cu reglementările europene specifice. Autoritatea de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile asigură accesul Autorității Aeronautice Civile Române la acest sistem.

(2) Autoritatea de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile este responsabilă cu instituirea la nivel național a unui sistem de raportare voluntară a evenimentelor de aviație pentru a facilita colectarea informațiilor detaliate privind evenimentele care pot să nu fie captate prin sistemul de raportare obligatorie.

(3) Agenții aeronautici civili au obligația să raporteze Autorității de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile, în conformitate cu reglementările specifice aplicabile, evenimentele prevăzute la alin. (1) de care au cunoștință.

(4) Confidențialitatea surselor de informare în timpul investigației privind siguranța în aviația civilă, precum și a raportărilor voluntare ale personalului aeronautic civil care stau la baza începerii sau desfășurării unei investigații privind siguranța în aviație de către Autoritatea de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile, este garantată în condițiile legii.

Art. 107. - (1) Orice persoană implicată într-un eveniment de aviație este obligată să furnizeze, la cererea comisiei de investigație privind siguranța, pe durata desfășurării investigației privind siguranța în aviația civilă, toate informațiile și relațiile care îi sunt cunoscute cu privire la evenimentul respectiv.

(2) Până la sosirea investigatorilor în domeniul siguranței, se interzice oricărei persoane modificarea situației de la locul accidentului, prelevarea de probe din acesta, mișcarea, mutarea sau îndepărtarea aeronavei, a conținutului sau resturilor acesteia ori prelevarea de probe din aeronavă, conținutul sau resturile acesteia, cu excepția cazurilor în care o astfel de acțiune ar fi necesară din motive de siguranță sau pentru a acorda ajutor persoanelor rănite sau în care a fost obținută permisiunea explicită a autorităților care au controlul asupra locului accidentului în urma consultării, atunci când este posibil, a Autorității de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile.

Art. 108. - Ministerul Apărării Naționale este autoritatea aeronautică de stat pentru reglementarea, organizarea și desfășurarea activităților privind investigația evenimentelor de aviație produse cu aeronave de stat.

Art. 109 - (1) Structurile deținătoare de aeronave de stat au obligația să informeze Ministerul Apărării Naționale asupra producerii incidentelor și accidentelor de aviație militară.

(2) Orice persoană implicată într-un eveniment de aviație este obligată să furnizeze, la cererea comisiei de investigație, pe durata investigației tehnice a unui eveniment de aviație în care este implicată o aeronavă de stat, toate informațiile și relațiile care îi sunt cunoscute cu privire la evenimentul în cauză.

(3) Confidențialitatea surselor de informare în timpul investigației privind siguranța, precum și a raportărilor voluntare ale personalului aeronautic militar care stau la baza începerii sau desfășurării unei investigații tehnice a evenimentelor de aviație, produse cu aeronave de stat, este garantată, cu excepția situațiilor expres prevăzute de lege.

Art. 110 – (1) Ministerul Apărării Naționale, prin Autoritatea Aeronautică Militară Națională și Ministerul Transporturilor, prin Autoritatea de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile stabilesc o procedură comună, aprobată de conducătorii celor două instituții, aplicabilă în cazul investigării evenimentelor de aviație în care sunt implicate aeronave și/sau unități de control al traficului aerian civile și militare.

(2) Prin expresia *persoană implicată* în sensul prezentului capitol se înțelege proprietarul, un membru al echipajului de zbor sau operatorul aeronavei implicate într-un eveniment de aviație; orice persoană implicată în întreținerea, proiectarea, fabricarea respectivei aeronave sau în instruirea echipajului; orice persoană implicată în furnizarea serviciilor de control al traficului aerian, de informare a zborului sau a serviciilor aeroportuare pentru aeronavă; personalul autorităților naționale aeronautice civile sau, după caz, militare.

CAPITOLUL XIV

Sancțiuni

Art. 111. - Încălcarea prevederilor prezentului Cod aerian atrage, după caz, răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală a persoanelor vinovate.

Art.112. – (1) Încălcarea de către personalul aeronautic civil a îndatoririlor de serviciu prevăzute de actele normative cu putere de lege sau neîndeplinirea lor, dacă fapta este de natură să pună în pericol siguranța unei aeronave în zbor, se pedepsește cu închisoare de la un an la 5 ani.

(2) Săvârșirea din culpă a faptei prevăzute la alin. (1) constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

Art. 113. - (1) Încredințarea comenzilor aeronavei civile de către pilotul comandant unei persoane neautorizate se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Părăsirea fără aprobare a postului de către orice membru al echipajului de conducere sau de către personalul ce asigură direct informarea, dirijarea și controlul traficului aerian, dacă fapta este de natură să pună în pericol siguranța aeronavei în zbor, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea unor drepturi.

Art. 114. - (1) Efectuarea serviciului de către personalul aeronautic aflat sub influența băuturilor alcoolice constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Efectuarea serviciului de către personalul aeronautic care are o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge ori se află sub influența unor substanțe psihoactive se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani și interzicerea unor drepturi.

(3) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) și (2) sunt săvârșite de personalul aeronautic navigant, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu jumătate.

(4) Refuzul ori sustragerea persoanelor prevăzute la alin. (1)-(3) de a se supune prelevării de mostre biologice necesare în vederea stabilirii alcoolemiei ori a prezenței unor substanțe psihoactive constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

Art. 115. - (1) Pilotarea unei aeronave de către o persoană care nu posedă documentele de certificare prevăzute de reglementările în vigoare pentru pilotarea aeronavei respective se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

(2) Operarea unei aeronave fără pilot la bord de către o persoană care nu posedă documentele de certificare prevăzute de reglementările în vigoare pentru operarea aeronavei respective se pedepsește cu închisoare de la trei luni la 3 ani sau cu amendă.

(3) Dacă prin fapta prevăzută la alin. (1) și (2) s-a pus în pericol siguranța altor zboruri, sănătatea publică sau protecția mediului, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

Art. 116. - (1) Se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă următoarele fapte:

a) exploatarea unei aeronave fără ca aceasta să posedă certificatul de înmatriculare sau, după caz, de identificare, emis potrivit dispozițiilor legale;

b) exploatarea unei aeronave fără ca aceasta să posedă certificatul de navigabilitate sau, după caz, documentul echivalent de navigabilitate, emis potrivit dispozițiilor legale;

c) inscripționarea neconformă cu certificatul de înmatriculare sau identificare ori ștergerea mărcilor de inscripționare.

(2) Faptele prevăzute la alin. (1) lit. a) și b), săvârșite după comunicarea refuzului eliberării certificatului de înmatriculare sau, după caz, de identificare, respectiv a certificatului de navigabilitate sau a documentului echivalent de navigabilitate, se pedepsesc cu închisoare de la unu la 5 ani.

(3) Se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă următoarele fapte:

a) nerespectarea restricțiilor impuse prin reglementările specifice referitoare la zonele supuse servituțiilor aeronautice și la zonele de interes militar sau prin avizele emise de Autoritatea Aeronautică Civilă Română și/sau, după caz, de Ministerul Apărării Naționale, de către persoanele fizice și juridice prevăzute la art. 89, dacă fapta este de natură să pună în pericol siguranța aeronavelor în zbor;

b) efectuarea unei operațiuni de transport aerian comercial fără deținerea licenței de operare și/sau a certificatului de operator prevăzute la art. 53 alin. (1), dacă fapta este de natura să pună în pericol siguranța aeronavei în zbor.

Art. 117. - (1) Operarea unei aeronave civile fără pilot la bord care transportă bunuri periculoase încadrate, conform documentului Doc 9284 al Organizației pentru Aviația Civilă Internațională, instituită prin Convenția privind aviația civilă internațională, semnată la Chicago la 7 decembrie 1944, la care România a aderat prin Decretul nr. 194/1965, în categoriile substanțe infecțioase (Clasa 6, Diviziunea 6.2) și gaze toxice (Clasa 2, Diviziunea 2.3) se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

(2) Operarea unei aeronave într-o zonă interzisă, instituită și publicată conform reglementărilor specifice, se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

Art. 118. - Comunicarea de informații false, care pune în pericol siguranța unei aeronave în zbor, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi.

Art. 119. - (1) Săvârșirea fără drept a oricărui act de violență fizică sau psihică asupra unei persoane aflate la bordul unei aeronave civile în zbor ori în pregătire de zbor, dacă fapta este de natură să pună în pericol siguranța acestei aeronave, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 de ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) a fost săvârșită asupra unui membru al echipajului aeronavei, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea unor drepturi.

Art. 120. - (1) Distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuințare, cu ajutorul unui dispozitiv, al unei arme sau al unei substanțe, a infrastructurii sau instalațiilor unui aeroport civil ori a unei aeronave care nu este în serviciu, dar se află pe un aeroport civil, sau perturbarea serviciilor aeroportului, dacă fapta a pus în pericol sau este de natură să pună în pericol siguranța și securitatea în acest aeroport, se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuințare a instalațiilor ori a serviciilor de navigație aeriană sau perturbarea funcționării acestora, dacă fapta a pus în pericol sau este de natură să pună în pericol siguranța aeronavelor în zbor, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani și interzicerea unor drepturi.

(3) Cu pedeapsa prevăzută la alin. (2) se sancționează și distrugerea unei aeronave în serviciu sau cauzarea de deteriorări care o fac indisponibilă de zbor ori care sunt de natură să îi pună în pericol siguranța în zbor.

(4) Plasarea pe o aeronavă în serviciu, prin orice mijloc, a unui dispozitiv ori a unei substanțe capabile să distrugă acea aeronavă sau să îi producă deteriorări care o fac inaptă de zbor ori care sunt de natură să pericliteze siguranța acesteia în zbor se pedepsește cu închisoare de la 7 la 18 ani și interzicerea unor drepturi.

Art. 121. - Preluarea fără drept a unei aeronave în serviciu, prin orice mijloace, precum și exercitarea fără drept, prin orice mijloace, a controlului asupra aeronavei se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 18 de ani și interzicerea unor drepturi.

Art. 122. - Dacă faptele prevăzute la art. 112, 113, 116 și 118 au avut ca urmare moartea uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 15 la 25 ani ori detențiunea pe viață și interzicerea unor drepturi.

Art. 123.- (1) Tentativa la infracțiunile prevăzute în prezentul capitol se pedepsește.

(2) Se consideră tentativă și producerea sau procurarea mijloacelor ori instrumentelor, precum și luarea de măsuri în vederea comiterii infracțiunilor prevăzute în prezentul capitol.

Art. 124. - Cercetarea faptelor prevăzute la art.112 -123, precum și punerea în mișcare a acțiunii penale sunt de competența procurorului de pe lângă curtea de apel în a cărei rază teritorială au fost săvârșite acestea.

Art. 125.– În înțelesul prevederilor art. 118 - 121:

a) o aeronava se consideră a fi în serviciu din momentul în care personalul de la sol sau echipajul începe să o pregătească în vederea unui anumit zbor până la expirarea unui termen de 24 de ore după orice aterizare; perioada de serviciu cuprinde întregul timp în care aeronava se află în zbor, în sensul prevederilor lit. b);

b) o aeronava se consideră a fi în zbor din momentul în care, îmbarcarea fiind terminată, toate ușile exterioare au fost închise și până în momentul în care una dintre aceste uși a fost deschisă în vederea debarcării; în caz de aterizare forțată se consideră că zborul se continuă până când autoritatea competentă preia în sarcină aeronava, persoanele și bunurile de la bord.

c) termenii aeronavă în zbor și aeronavă în serviciu se referă exclusiv la aeronave cu echipaj de conducere la bord.

Art. 126.- (1) Constituie contravenții, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii, să constituie infracțiuni, următoarele fapte:

a) nerespectarea de către operatorul unei aeronave fără pilot la bord a obligației de a înceta activitatea de zbor și de a aduce aeronava la sol în situația prevăzută la art. 13 alin. (4);

b) darea spre utilizare, de către proprietarul sau, după caz, de către administratorul prevăzut la art. 14 alin. (2) lit.b), către un operator aerian a unui teren ori a unei suprafețe de apă, altul/alta decât un aerodrom certificat, care nu îndeplinește condiția prevăzută la art. 14 alin. (2) lit. a);

c) aterizarea pe și, respectiv, decolarea de pe un teren ori suprafață de apă, altul/alta decât un aerodrom certificat, cu încălcarea dispozițiilor art. 14 alin. (2) sau (4);

d) efectuarea unui zbor în spațiul aerian național cu o aeronavă civilă sau de stat, cu încălcarea dispozițiilor art. 14 alin. (6) sau (10);

e) nerespectarea interdicțiilor prevăzute la art. 15 alin. (1) lit. c), d) și f) și alin. (3);

f) efectuarea unui zbor deasupra unei zone dens populate sau deasupra unei adunări organizate de oameni în aer liber, cu încălcarea dispozițiilor art. 15 alin. (2);

g) refuzul operatorului unei aeronave civile fără pilot la bord de a aduce aeronava la sol la solicitarea personalului autorităților competente prevăzute la art. 128 alin. (1), în conformitate cu dispozițiile art. 15 alin. (5);

- h) lansarea de către o persoană fizică sau juridică, în spațiul aerian național, a unor corpuri materiale care pot constitui un pericol pentru siguranța zborurilor aeronavelor, fără autorizația prevăzută la art. 16 alin. (1) sau utilizarea de fascicule luminoase îndreptate către aeronave aflate într-una din fazele zborului sau către turnuri de control al traficului aerian, cu încălcarea restricțiilor stabilite conform art. 16. alin. (3);
- i) efectuarea unui zbor pe o rută internațională spre/dinspre România cu încălcarea cerinței de la art. 28 alin. (1);
- j) refuzul comandantului unei aeronave civile, respectiv, al persoanei care asigură controlul de la distanță al unei aeronave civile fără pilot la bord de a prezenta persoanelor împuternicite, în condițiile legii, certificatul de înmatriculare sau, după caz, de identificare al aeronavei, respectiv certificatul de navigabilitate sau, după caz, documentul echivalent de navigabilitate;
- k) efectuarea de către persoane fizice sau juridice a unei operațiuni de transport aerian comercial fără deținerea licenței de operare și/sau a certificatului de operator conform dispozițiilor art. 53 alin. (1);
- l) efectuarea de către persoane fizice sau juridice a activităților aeronautice civile prevăzute la art. 72, fără deținerea unui document de certificare valabil conform reglementărilor specifice aplicabile;
- m) operarea unei aeronave civile cu nerespectarea condițiilor și limitărilor înscrise în certificatul de navigabilitate conform prevederilor art. 81 alin. (2);
- n) neîndeplinirea de către administratorul aerodromului civil sau de către administratorul echipamentelor serviciilor civile de navigație aeriană a obligației ce îi revine în conformitate cu dispozițiile art. 85 alin. (1), în termenul prevăzut la art. 134;
- o) neîndeplinirea de către autoritățile administrației publice locale a obligației ce le revine conform dispozițiilor art. 85 alin. (2), în termen de 6 luni de la primirea de la administratorul aerodromului sau, după caz, al echipamentelor serviciilor civile de navigație aeriană a documentațiilor complete privind zonele supuse servituților aeronautice civile și restricțiile asociate acestora, determinate conform prevederilor art. 85 alin. (1);
- p) efectuarea, de către orice persoană fizică sau juridică, a unei lucrări sau schimbarea destinației/utilizării unui teren într-o zonă supusă servituților aeronautice civile fără obținerea avizelor prevăzute la art. 87 alin. (1), respectiv, într-o zonă supusă servituților aeronautice militare sau zonă de interes militar, fără obținerea avizelor prevăzute la art. 88 ;
- q) nerespectarea restricțiilor impuse prin avizele emise de Autoritatea Aeronautică Civilă Română și/sau, după caz, de Ministerul Apărării Naționale conform art. 87 și 88;
- r) nerespectarea de către orice persoană fizică sau juridică a obligațiilor prevăzute la art. 91 alin. (3), respectiv, (4);
- s) neaplicarea de către un transportator aerian, în cazul unui accident, a măsurilor prevăzute la art. 102 alin. (2) pentru victimele unui accident și rudele acestora;
- ș) obstrucționarea de către orice persoană fizică sau juridică a investigatorilor Autorității de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile să își îndeplinească sarcinile de serviciu și refuzul nejustificat al furnizării înregistrărilor, informațiilor și documentelor relevante în cadrul unei investigații, conform cerinței de la art. 105. alin (2);

- t) neraportarea evenimentelor de aviație civilă, de către cei care au această obligație în conformitate cu prevederile art. 106 alin. (3);
- ț) efectuarea unui salt cu parașuta de către o persoană care nu este în posesia unui document de certificare valabil sau utilizând o parașută pentru care nu a fost emis un document de admisibilitate la salt sau un document echivalent în conformitate cu prevederile reglementărilor specifice;
- u) modificarea, de către orice persoană, a situației de la locul unui accident de aviație, prelevarea de probe din acesta, mișcarea, mutarea sau îndepărtarea aeronavei, a conținutului sau resturilor acesteia ori prelevarea de probe din aeronavă, conținutul sau resturile acesteia, cu încălcarea dispozițiilor art. 107 alin. (2);
- v) nerespectarea de către persoanele fizice sau juridice care închiriază, distribuie, comercializează sau pun la dispoziția altor persoane, sub orice formă, pe teritoriul României, aeronave fără pilot la bord a cerinței de informare conform dispozițiilor art. 131;
- w) efectuarea de către operatorul aeronavei, în mod repetat și intenționat, a operațiunilor de transport aerian comercial pe un aeroport desemnat ca fiind coordonat, la ore cu mult diferite față de sloturile alocate sau utilizarea acestor sloturi într-un mod substanțial diferit față de cel indicat în momentul alocării, având drept urmare perturbarea activităților pe aeroport sau a serviciilor de trafic aerian.

(2) Prin hotărâre a Guvernului se pot stabili și alte fapte contravenționale din domeniul aviației civile.

Art. 127.- (1) Contravențiile prevăzute la art. 126 alin. (1) se sancționează după cum urmează:

- a) contravențiile prevăzute la lit. b), g) - j), n) și ș) - v) cu amendă de la 8.000 lei la 16.000 lei;
- b) contravențiile prevăzute la lit. a), c) - f), l), m) și o) cu amendă de la 25.000 lei la 50.000 lei;
- c) contravențiile prevăzute la lit. k) și p) - r) cu amendă de la 50.000 lei la 100.000 lei;
- d) contravenția prevăzută la lit. s) și w) cu amendă de la 300.000 la 400.000 lei.

(2) Cuantumul amenzilor prevăzute la alin. (1) se poate actualiza prin hotărâre a Guvernului.

Art. 128. - (1) Constatarea contravențiilor prevăzute la art.126 alin. (1), precum și aplicarea amenzilor se fac, cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare, de către:

- a) persoanele desemnate în acest scop de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română, pentru contravențiile prevăzute la lit. i), l) - n), r), s) și ț);
- b) persoanele desemnate în acest scop de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română, respectiv, Ministerul Apărării Naționale pentru contravențiile prevăzute la lit. d) și e) în cazul aeronavelor civile, respectiv, al aeronavelor de stat;
- c) persoanele desemnate în acest scop de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română, respectiv, Ministerul Apărării Naționale pentru contravențiile prevăzute la lit. p) și q), în cazul zonelor supuse servituților aeronautice civile, respectiv, al zonelor supuse servituților aeronautice militare sau al zonelor de interes militar;
- d) persoanele desemnate în acest scop de către Autoritatea de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile pentru contravențiile prevăzute la lit. ș), t) și u);

e) persoanele desemnate în acest scop de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română, ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române, ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române, precum și polițiștii locali, pentru contravențiile prevăzute la lit. b), c), f) – h), j) și k);

f) persoanele desemnate în acest scop de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română, Ministerul Apărării Naționale, ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române, ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române pentru contravenția prevăzută la lit. a);

g) persoanele desemnate în acest scop de către Inspectoratul de Stat în Construcții, pentru contravenția prevăzută la lit. o);

h) persoanele desemnate în acest scop de către Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului, pentru contravenția prevăzută la lit. v);

i) persoanele desemnate în acest scop de către Ministerul Transporturilor, pentru contravenția prevăzută la lit. w).

(2) Contravențiilor prevăzute la art. 126 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL XV

Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 129. - Reglementările specifice emise de Ministerul Transporturilor, respectiv, de Ministerul Apărării Naționale/Autoritatea Aeronautică Militară Națională în aplicarea prevederilor prezentului Cod aerian sunt obligatorii pentru toți agenții aeronautici civili, respectiv, militari, precum și pentru persoanele fizice și juridice cărora li se adresează.

Art. 130. - Măsurile de natura ajutorului de stat prevăzute în prezentul Cod aerian vor fi acordate cu respectarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 131. – (1) Orice persoană fizică sau juridică care distribuie, comercializează, închiriază sau pune la dispoziția altor persoane, sub orice formă, pe teritoriul României, aeronave fără pilot la bord are obligația informării, în scris, a cumpărătorului sau a persoanei căreia îi pune la dispoziție sub orice formă o astfel de aeronavă, că operarea acesteia în spațiul aerian național intră sub incidența Codului aerian iar nerespectarea reglementărilor specifice referitoare la operarea acesteia poate atrage răspunderea contravențională, civilă sau penală, după caz.

(2) În condițiile în care în conformitate cu reglementărilor europene sunt prevăzute și alte cerințe de informare, acestea vor fi aduse la cunoștința cumpărătorilor și/sau utilizatorilor conform dispozițiilor reglementărilor respective.

Art. 132. - La instituirea de către Președintele României a stării de asediu sau a stării de urgență, precum și la declararea mobilizării parțiale sau generale a forțelor armate ori în caz de agresiune armată îndreptată împotriva țării aplicarea prevederilor prezentului Cod aerian se suspendă în parte sau în întregime, activitatea aeronautică în spațiul aerian național urmând să se desfășoare conform normelor stabilite de autoritățile militare competente, potrivit legii.

Art. 133. – Prezenta lege intră în vigoare la 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 134. - În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, administratorii aerodromurilor civile certificate și cei ai echipamentelor de navigație aeriană au obligația ducerii la îndeplinire a dispozițiilor art. 85 alin. (1) din Codul aerian.

Art. 135. – Până la intrarea în vigoare a actelor normative subsecvente prevăzute de prezenta lege, se aplică prevederile actelor normative emise în temeiul Ordonanței Guvernului nr. 29/1997 privind Codul aerian civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în măsura în care nu contravin prevederilor prezentei legi.

Art. 136. - La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

a) Ordonanța Guvernului nr. 29/1997 privind Codul aerian civil, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 45 din 26 ianuarie 2001, cu modificările și completările ulterioare;

b) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 147/2007 privind rambursarea contravalorii unor servicii de navigație aeriană pentru zborurile scutite de la plata tarifelor pentru aceste servicii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 880 din 21 decembrie 2007, aprobată prin Legea nr. 122/2008;

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art.75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

**PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

**PREȘEDINTELE
SENATULUI**